

รายงานการรับคณะโครงการผู้นำการเปลี่ยนแปลง ทีช ฟอรั ไทยแลนด์ รุ่นที่ 6
ณ โครงการปลูกป่า สร้างคน บวรวิถีพอเพียง รักษาต้นน้ำ บรรเทาอุทกภัย จังหวัดน่าน

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์

ระหว่างวันที่ 1 – 5 กันยายน 2562

1. ข้อมูลคณะ

ที่มาและ ความสำคัญ	- หนังสือขอเข้าศึกษาดูงานเรียนหม่อมหลวงดิศปนัดดา ดิศกุล ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ ลงวันที่ 29 สิงหาคม 2562 - เป็นหน่วยงานภาคีกับมูลนิธิฯ
วัตถุประสงค์	1. เพื่อให้ครูผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความรู้และชุดความเชื่อที่จำเป็นที่จะไปสร้างความเข้าใจในต้นกำเนิดของอุปสรรคในความสำเร็จของนักเรียน และ ความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นในชุมชนที่ตนเองจะไปทำงานด้วย 2. เพื่อให้ครูผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความรู้และชุดความเชื่อที่จำเป็นที่จะไปสร้างความสัมพันธ์และทำงานร่วมกับคนในชุมชน (คนในชุมชน หมายรวมถึง บุคลากรในโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และคนในชุมชนรอบโรงเรียน)
ระดับ	ระดับความสำคัญคณะ 3 คณะ (หน่วยงานภาคี) ระดับเนื้อหา 3 คณะ (เผยแพร่งานพัฒนาต่อสาธารณชนและสร้างการเปลี่ยนแปลงในสังคม) คณะรวม 6 คณะ
องค์ประกอบ	- ครูผู้นำการเปลี่ยนแปลงรุ่นที่ 6 จำนวน 57 คน และเจ้าหน้าที่ทีช ฟอรั ไทยแลนด์ 11 คน รวมทั้งสิ้น 68 คน (รายชื่อตามภาคผนวก 1) - ผู้ประสานงานคณะ นายวัชร เดโชพลชัย และนางสาวธนัชพร จันทากสิธิ์
เจ้าหน้าที่รับ คณะ	- ผู้บรรยาย นายธีรยุทธ มาวิเลิศ หัวหน้างานภาคสนาม พื้นที่บ้านเปียงก่อ ต.ขุนน่าน อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.น่าน และนางสาวณัฏฐวรรค์ ชันติสิธิ์ ผู้จัดการส่วนมหาวิทยาลัยที่มีชีวิต - ผู้ร่วมให้ข้อมูล นางสาวพรพิมล ใหม่น้อย นายคณอง ยศแก้ว นางสาวกัลยาณี อยู่ลือ นางสาวพัชรินทร์ ปันคำ นางสาวนิศามณี พรหมพินิจ นางสาวลลิตา บันแสน นายพิสิฐ แซ่โซ้ง นางสาวกัลยา อารินทร์ นายศุภชัย ต๊ะแก้ว - ผู้ประสานงานหลักของมูลนิธิฯ นายถวิล คำเสาร์
แหล่งสนับสนุน งบประมาณ	916200511 งบประมาณโครงการจัดศึกษาดูงานและฝึกอบรม เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวง จำนวนเงินทั้งหมด 680,000 บาทถ้วน

2. กำหนดการคณะ

กำหนดการศึกษาดูงาน

โครงการผู้นำการเปลี่ยนแปลง ทีช ฟอรั ไทยแลนด์ รุ่นที่ 6

ณ โครงการปลูกป่า สร้างคน บনวิถีพอเพียง รักษาต้นน้ำ บรรเทาอุทกภัย จังหวัดน่าน

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์

ระหว่างวันที่ 1 – 5 กันยายน 2562

วันที่/เวลา	กำหนดการ	หมายเหตุ
วันอาทิตย์ที่ 1 กันยายน 2562		
	เดินทางจากกรุงเทพฯ ไปถึงจังหวัดน่าน เข้าที่พักโรงแรมเทวราช	รถบัส 2 คัน
วันจันทร์ที่ 2 กันยายน 2562		
07.00 – 08.00	รับประทานอาหารเช้า ณ โรงแรมเทวราช และเช็คเอาท์	
08.00 – 09.00	รถรับ ณ โรงแรมเทวราช ออกเดินทางไป เนินกระเจก โครงการปลูกป่า สร้างคน บนวิถีพอเพียง รักษาต้นน้ำ บรรเทาอุทกภัย บ้านน้ำปาก ต. ตาลชุม อ.ท่าวังผา จ.น่าน	
09.00 – 10.00	ฟังบรรยายสรุปโครงการปลูกป่าฯ ณ เนินกระเจก บ้านน้ำปาก	
10.00 – 11.30	ศึกษาดูงานแปลงเกษตรผสมผสานนางสาวลลิสราพร มังคละ	อาหารว่าง
12.00 – 13.00	รับประทานอาหารกลางวัน ณ ร้านอาหารกิ่งโพธิ์	
13.00 – 15.30	เดินทางไป โครงการปลูกป่าสร้างคน บนวิถีพอเพียง รักษาต้นน้ำ บรรเทาอุทกภัย บ้านเปียงก่อ ต.ขุนน่าน อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.น่าน	เส้นทาง ปัว-ป่อเกลือ
15.30 – 16.00	แนะนำสถานที่ แบ่งกลุ่มเข้าฐานการเรียนรู้ ณ ห้องประชุมโครงการฯ	อาหารว่าง
16.00 – 17.00	กิจกรรม 4 ฐานการเรียนรู้ - แปลงเพาะกล้าไม้ - เกษตรปราณีต - อาหารแปรรูป - เนินกระเจก	แบ่ง 4 กลุ่ม เวียนกลุ่ม กลุ่มละ 25 นาที
17.00 – 18.00	ทำข้อตกลงการอยู่ร่วมกัน แบ่งกลุ่มทำอาหาร ณ ห้องประชุมโครงการฯ	2 กลุ่ม
18.00 – 19.00	รับประทานอาหารเย็น ณ โรงอาหารโครงการปลูกป่าฯ	
19.00 – 20.00	ฟังบรรยายการดำเนินงานโครงการปลูกป่าฯ จ.น่าน	

วันที่/เวลา	กำหนดการ	หมายเหตุ
20.00 – 21.00	สรุปบทเรียนประจำวัน	
วันอังคารที่ 3 กันยายน 2562		
05.00 – 06.30	เวรประจำวัน ทำอาหารมื้อเช้า	กลุ่มที่ 1
07.00 – 08.00	รับประทานอาหารเช้า ณ โรงอาหารโครงการปลูกป่าฯ	
08.00 – 09.00	เดินทางไปบ้านบวกลุ่ม-บ้านด่าน	
09.00 – 11.30	กิจกรรมเดินสำรวจแปลงป่าเศรษฐกิจ ป่าใช้สอย ป่าอนุรักษ์ และพื้นที่ทำกินชาวบ้าน ณ บ้านบวกลุ่ม-บ้านด่าน	อาหารว่าง
11.30 – 12.00	เดินทางกลับสำนักงานโครงการปลูกป่า ฯ บ้านเปียงก่อ	
12.00 – 13.00	รับประทานอาหารกลางวัน ณ โรงอาหารโครงการปลูกป่าฯ	
13.00 – 14.00	เข้าที่พัก และอาบน้ำให้เรียบร้อย	
14.00 – 14.15	แบ่งกลุ่มพูดคุย 3 กลุ่ม ณ ห้องประชุมโครงการฯ	อาหารว่าง
14.15 – 16.30	กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งกลุ่มพูดคุย 3 กลุ่ม - กลุ่มที่ 1 เจ้าหน้าที่ อสพ. - กลุ่มที่ 2 ผู้นำชาวบ้าน - กลุ่มที่ 3 เจ้าหน้าที่ที่มภาคสนาม	เวียนกลุ่ม กลุ่มละ 40 นาที 3 กลุ่ม
16.30 – 18.00	สรุปบทเรียนหลังจากการพูดคุย และนำเสนอ	
18.00 – 19.00	รับประทานอาหารเย็น ณ โรงอาหารโครงการปลูกป่าฯ	
19.00 – 20.30	ฟังข้อมูลพื้นฐานหมู่บ้านในบริเวณโครงการปลูกป่าฯ - ข้อมูลพื้นฐานหมู่บ้าน - ข้อควรปฏิบัติในการเข้าชุมชน - ค้นหาปัญหาในชุมชน - จัดทำแผนที่เดินดิน แบ่งกลุ่มลงพื้นที่เก็บข้อมูลหมู่บ้าน	บ้านด่าน บ้านเปียงก่อ บ้านบวกลุ่ม บ้านจอมเปา
วันพุธที่ 4 กันยายน 2562		
05.00 – 06.30	เวรประจำวัน ทำอาหารมื้อเช้า	กลุ่มที่ 2
07.00 – 07.30	รับประทานอาหารเช้า ณ โรงอาหารโครงการปลูกป่าฯ	
07.30 – 14.00	เดินทางไปยังหมู่บ้าน (เวลาออกเดินทางเป็นไปตามระยะใกล้ / ไกลของแต่ละหมู่บ้าน)	

วันที่/เวลา	กำหนดการ	หมายเหตุ
	- กิจกรรมสำรวจหมู่บ้าน - รับประทานอาหารกลางวัน - สรุปข้อมูลการสำรวจหมู่บ้าน	
14.00 – 15.30	นำเสนอข้อมูลการสำรวจหมู่บ้าน ณ ห้องประชุมโครงการฯ - กลุ่มละ 20 นาที (กลุ่มละ 15 นาที ถามตอบ 5 นาที)	อาหารว่าง
15.30 – 16.30	สรุปการเรียนรู้การลงพื้นที่สำรวจหมู่บ้าน	
16.30 – 18.00	ชี้แจงภารกิจทำอาหาร เก็บวัตถุดิบ ประกอบอาหาร	แบ่ง 4 กลุ่ม
18.00 – 19.00	รับประทานอาหารเย็น ณ โรงอาหารโครงการปลูกป่าฯ	
19.00 – 20.00	ฟังบรรยายสรุปหลักการพัฒนาดำรงแม่ฟ้าหลวง โดยนางสาวณัฏฐพร ชันดีสิทธิ์ ผู้จัดการส่วนมหาวิทยาลัยที่มีชีวิต มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์	
วันพฤหัสบดีที่ 5 กันยายน 2562		
07.00 – 08.00	รับประทานอาหารเช้า และเก็บสัมภาระ	
08.00 – 11.00	เดินทางไปยังฝายแก้ง ต.ศิลาแลง อ.ปัว จ.น่าน	บ่อเกลือ-ปัว
11.00 – 12.00	ศึกษาดูงานการบริหารจัดการน้ำ ณ ฝายแก้ง	อาหารว่าง
12.00 – 12.10	เดินทางไปยังร้านอาหารลินดา	
12.10 – 13.00	รับประทานอาหารกลางวัน ณ ร้านอาหารลินดา อ.ปัว	
13.00 – 14.00	เดินทางไปยังสำนักงานสถาบันปิดทองหลังพระ อ.เมือง จ.น่าน	
14.00 – 16.00	กิจกรรมสรุปการเรียนรู้ ณ ห้องประชุมสถาบันปิดทองหลังพระ	อาหารว่าง
16.00 – 18.00	พักผ่อนตามอัธยาศัย	
18.00	เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ	

3. ประเด็นสำคัญ ถาม-ตอบ

ศึกษาดูงานเห็นกระจกบ้านน้ำป่าก

คำถาม	คำตอบ
1. บนพื้นที่สูงชาวบ้านใช้น้ำจากที่ไหน	- สร้างบ่อพวงสันเขาช่วยกักเก็บน้ำจากแหล่งต้นน้ำ
2. ถ้าชาวบ้านเข้าไปเก็บเห็ดหาของป่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ มีมาตรการดำเนินการอย่างไร	- ชาวบ้านเข้าไปหาเห็ด หนองไม้ได้ แต่ห้ามตัดไม้ แต่หากฝ่าฝืนข้อตกลงของชุมชน ก็ต้องใช้กฎหมายเข้ามาดำเนินการ
3. ช่วงแรกของการเริ่มโครงการฯ มูลนิธิฯ มีวิธีชักชวนชาวบ้านให้เข้าร่วมได้อย่างไร	- สร้างกิจกรรมที่ให้ชาวบ้านเกิดความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ และความศรัทธาในตัวเรา - พบปะชาวบ้านสม่ำเสมอ พูดข้อมูลจริง บอกวัตถุประสงค์ของการทำงานของมูลนิธิฯ
4. ทำไมมูลนิธิฯ จึงเลือกพื้นที่ 3 อำเภอนี้	- เนื่องจากน้ำนานเป็นแม่น้ำสายหลักและปริมาณน้ำ 45% ก็ไหลลงแม่น้ำเจ้าพระยา - การพัฒนาของมูลนิธิฯ เน้นพัฒนาตามลุ่มน้ำ
5. การหาประโยชน์จากป่าชุมชน มีข้อตกลงร่วมกันอย่างไร	- ป่าชุมชนหรือป่าใช้สอย เป็นพื้นที่ให้ชุมชนใช้ประโยชน์จากป่าร่วมกัน แต่ไม่ให้นำไปใช้เป็นประโยชน์เชิงธุรกิจส่วนตัว
6. ทำอย่างไรให้ชาวบ้านปฏิบัติตามข้อตกลงของชุมชน	- สร้างความศรัทธาดีลัทธิแก่ข้อตกลงนั้น เช่น เมื่อมีการกระทำผิด ก็ลงโทษตามจริงที่ได้ตกลงไว้ - ข้อตกลงทั้งหมดมาจากการเสนอของชุมชน

ศึกษาดูงาน 4 ฐานการเรียนรู้ ณ สำนักงานปลูกป่าสร้างคนฯ บ้างเปียงก่อ

คำถาม	คำตอบ
1. โครงการฯ มีแผนจะส่งเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ไปขายข้างนอกไหม	- ตอนนี้อยู่ยังไม่มี การส่งขายข้างนอก ยังอยู่ในช่วงทดลองแก้ไขอยู่ รวมทั้งผลผลิตยังมีปริมาณน้อยอยู่
2. ทำไมจึงต้องมีกระบวนการแปรรูปเมล็ดมะม่วงหิมพานต์เอง ทำไมไม่ส่งขายให้พ่อค้าโดยตรงเลย	- เพื่อเพิ่มมูลค่า และเพิ่มการจ้างงานคนในพื้นที่ได้

3. ทำไมเลือกส่งเสริมชาวบ้านให้ปลูกมะม่วงหิมพานต์	- เพราะมีตลาดรองรับสูง บ้านเรายังต้องนำเข้าจากประเทศจีนจำนวนมาก และทางเวียดนามก็มาซื้อบ้านเราไปแปรรูปแล้ว ประเทศไทยเราก็ไปซื้อกลับอีกทีในราคาที่สูงกว่า ถ้าเราสามารถจัดการเรื่องการแปรรูปเองได้ ก็จะช่วยลดต้นทุนลง
4. ปัญหาหลักของคนในชุมชนนี้คืออะไร	- มูลนิธิฯ ไม่ได้เป็นคนมากำหนดปัญหาให้ชาวบ้าน เรามาทำกระบวนการร่วมกับชาวบ้าน ให้ชาวบ้านมองดูตัวเอง และเห็นปัญหาของชาวบ้านเอง โดยการเข้าคุยร่วม เข้าใจร่วม ให้คิดตกผลึกถึงปัญหาจริงๆ ของชาวบ้าน โดยการประเมินศักยภาพ ในหลักพัฒนาคน จะมี 6 มิติ ดิน น้ำ เกษตร ป่าไม้ พลังงานทดแทน อาชีพ โดยให้ชาวบ้านเลือกหยอดเมล็ดข้าวโพด มิติไหนมีจำนวนเมล็ดข้าวโพดเยอะที่สุด ก็จะถือว่าเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ต้องแก้ไขก่อน
5. ฤดูแล้งน้ำที่นี้แห้งหรือไม่ และถัดจากแม่น้ำนี้มีเขื่อนเก็บน้ำหรือไม่	- ฤดูแล้งน้ำแห้ง สามารถเดินข้ามได้สบาย ส่วนเขื่อนที่กักเก็บน้ำที่ใกล้สุดก็คือเขื่อนสิริกิติ์ จังหวัดอุตรดิตถ์
6. ที่นี้สร้างเขื่อนได้ไหม	- สร้างได้ แต่จะกระทบกับวิถีชีวิตกับคนที่นี่ ถ้าสร้างเขื่อน พื้นที่ทำกินพื้นที่ป่าก็จะหายไป แล้วชาวบ้านจะไปอยู่ที่ไหน ก็ต้องมีการจัดสรรปันส่วนให้ย้ายไปอยู่ เดิมคนที่นี่ก็ไม่มีเอกสารสิทธิ์อาศัยอยู่แล้ว หลักๆ คือจะทำอะไร ให้ชาวบ้านมีทำกิน มีรายได้ และไม่ไปบุกรุกป่าอีก โดยนำกฎชุมชนมาบังคับใช้ เป็นการบริหารจัดการโดยชุมชนเอง

กลุ่ม 1 ผู้นำชุมชน

ผู้ร่วมพูดคุย

1. นายมงคล พรหมพิณิจ กำนันตำบลขุนน้ำน่าน
2. นายฤทธิ์ ใจปิง ผู้ใหญ่บ้าน หมู่บ้านบวกหญ้า
3. นายประดิษฐ์ ใจปิง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หมู่บ้านด่าน
4. นายทอน แพงอูด ผู้ใหญ่บ้าน หมู่บ้านเปียงก่อ

คำถาม	คำตอบ
1. ในฐานะที่เป็นผู้นำ มีวิธีจัดการกับคน หรือกลุ่มคนที่ไม่เชื่อ และไม่เข้าโครงการฯ อย่างไร	- คนที่ไม่เชื่อ ก็ต้องชวนเขาไปดูงาน ทำความเข้าใจกับคนที่สนใจก่อน แล้วก็ค่อยขยายไปเรื่อยๆ โดยการประชุมหมู่บ้าน ผู้นำต้องทำให้ดู ทำเป็นตัวอย่าง สำคัญต้องทำด้วยใจ เอาใจเอามาใส่ใจเราจริงใจกับชาวบ้าน พอเขาเห็นผลก็จะทำตาม ที่นี้เป็นอย่างนี้

2. กว่าจะมาถึงวันนี้ ทำอย่างไร	- ก็ต้องทำความเข้าใจกับชาวบ้าน พาทำ มีการทำกฎกติกาหมู่บ้านขึ้น โดยชาวบ้านร่วมกันตั้งขึ้น เพื่อให้ชาวบ้านอยู่ร่วมกันอย่างดี มีกฎกติกาลงโทษคนที่ทำผิดจริง
3. ตำแหน่ง อสพ. ต่างจาก ผู้ใหญ่บ้านอย่างไร	- ต่างกันอย่างสิ้นเชิง ผู้ใหญ่บ้าน คือคนที่ชาวบ้านเลือกขึ้นมา ส่วน อสพ. เป็นคนที่ผู้นำชุมชนเลือกมาเพื่อให้เป็นตัวแทนของชุมชนไปทำงานร่วมกับโครงการฯ ก็ถือว่าเป็นผู้ช่วยทำงานของผู้ใหญ่บ้านอีกทาง
4. ผู้ใหญ่บ้านคิดอย่างไรจึงส่งเด็กด้อย ไปเป็น อสพ.	- ถ้าส่งเด็กกลุ่มด้อยๆ เด็กแว้น ไปเป็นตัวแทน แล้วกลับมาดี ก็จะทำให้เกิดความเชื่อมั่นกับโครงการฯ พอกลับมาเด็กด้อยๆ กลับกลายเป็นนักพัฒนา ทำให้ชาวบ้านอยากทำงานกับโครงการฯ มากขึ้น
5. ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แบ่งหน้าที่กันทำงานอย่างไร	- กำกับกับผู้ใหญ่บ้าน จะได้รับงานทุกกระทรวงที่มีแผนนโยบายลงมา ผ่านนายอำเภอ ซึ่งงานที่ต้องทำมีเยอะ ผู้ใหญ่บ้านก็มอบหมายงานบางส่วนให้ผู้ช่วยไปช่วยทำเป็นการช่วยเหลือกัน เหมือนกับชื่อตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่ ช่วยงานที่ผู้ใหญ่บ้านให้ช่วยทำ เป็นตัวแทนผู้ใหญ่ในการทำงานช่วยชาวบ้านอีกแรง
6. ทำอย่างไรให้ชาวบ้านอยู่ร่วมกันได้ ไม่ทะเลาะกัน	- ทำกฎกติกาชุมชน ไม่ใช่ไม่ทะเลาะกัน มีบ้าง แต่ใช้กฎที่ตั้งขึ้นด้วยกัน ผ่านการประชาคมร่วมกัน มาใช้ลงโทษคนที่ทำผิดกฎ ก็เหมือนกฎหมาย แต่เป็นกฎหมายชุมชน ที่ทำข้อตกลงร่วมกัน
7. ปัจจัยความสำเร็จของโครงการฯ กำกับ ผู้ใหญ่บ้านคิดว่าเกิดจากอะไร	- ความจริงใจ ความตั้งใจ มีความต่อเนื่อง ทำทุกอย่างจะนึกถึงชาวบ้าน ช่วยเหลือชาวบ้านให้มีชีวิตที่ดีขึ้น
8. ตอนนี้มีแผนในอนาคต จะทำอะไรบ้าง	- ทำเรื่องการแปรรูป ต่อยอดจากโครงการฯ และอยากให้ที่นี่เป็นแหล่งท่องเที่ยว

กลุ่ม 2 อสพ. สถาบันปิดทองฯ

ผู้ร่วมพูดคุย

1. นายนवल มุลยะ
2. นายประสิทธิ์ ใจปิง
3. นางสาวสุริสา ใจปิง
4. นายวุฒิชัย อุปะจักษ์

คำถาม	คำตอบ
1. ทำไมจึงมีการแบ่งความถนัดของแต่ละบุคคล	- เพราะแต่ละคนมีความชอบไม่เหมือนกัน เมื่อทำในสิ่งที่ชอบ งานก็ออกมาดี
2. บทบาทของ อสพ. ในชุมชน	- ต้องรู้ทุกมิติ แต่ทุกคนต้องมีความรู้เชิงเดียวในมิติที่ถนัด 1 เรื่อง
3. แรงจูงใจในการทำงาน	- มีตัวอย่างจากที่ไปดูงานโครงการพัฒนาโดยตุงฯ ว่าอดีตแยกว่าที่ตำบลขุนน่านมาก แต่ปัจจุบันเป็นที่ที่คนอยากไปเที่ยว มีชื่อเสียง เราก็อยากให้บ้านเราเป็นแบบนั้น
4. รู้สึกอย่างไรที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จ	- ภูมิใจที่ลงมือทำให้ชาวบ้านเห็น ได้พิสูจน์งานที่เราสนับสนุน แล้วชาวบ้านมีรายได้
5. ในการทำงานเป็น อสพ. ย่อมมีความขัดแย้งกับชุมชน มีวิธีแก้ปัญหาอย่างไร	- พูดคุยร่วมกันว่าขัดแย้งเรื่องส่วนตัว หรือส่วนรวม - กรณีเรื่องส่วนตัว ร่วมพูดคุย ทำความเข้าใจ โดยมีผู้นำเป็นตัวกลางประสานปัญหา - กรณีเรื่องส่วนรวม ให้ทุกฝ่ายมาพูดคุยกัน ทำความเข้าใจร่วมกัน
6. แรงจูงใจในการทำงาน	- ถ้าเราอยากเห็นครอบครัวอยู่ร่วมกัน ลูกหลานที่ทำงานอยู่ กทม. ได้กลับมาอยู่บ้านพร้อมหน้า และชุมชนมีความมั่นคง (ปัจจุบันก็มั่นคงแล้ว) - ถ้าต้องการพัฒนาชุมชนตามเป้าหมาย ปัญหาเล็กๆ น้อยๆ เราก็ไม่เก็บมาเป็นประเด็น มองภาพรวมมากกว่า
7. อนาคตอยากพัฒนาหรือต่อยอดอย่างไร	- อยากพัฒนาให้มีแบรนด์กาแฟเป็นของชุมชน - อยากให้ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดน่าน
8. ความเชี่ยวชาญแต่ละอย่างใน 6 มิติ แต่ละคนอย่างไร	- เริ่มแรกให้ทุกคนลองทำ เรียนรู้ทั้ง 6 มิติ จากนั้นก็ให้แต่ละคนเลือกมิติที่ตนชอบมากที่สุด จุดนั้นจึงเกิดเป็นที่มาว่าใครรับหน้าที่เรื่องอะไร

กลุ่ม 3 เจ้าหน้าที่ภาคสนามมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ

ผู้ร่วมพูดคุย

1. นายธีรยุทธ มาวิเลิศ หัวหน้าโครงการปลูกป่าสร้างคนฯ
2. นายคนอง ยศแก้ว ผู้เชี่ยวชาญด้านกาแฟ มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ
3. นายศุภชัย ต๊ะแก้ว เจ้าหน้าที่โครงการปลูกป่าสร้างคนฯ

คำถาม	คำตอบ
1. ข้อดีของการเลือกคนในพื้นที่มาเป็นอสพ.ได้แก่อะไรบ้าง	- เป็นลูกหลานของคนในชุมชน มีความเชื่อมโยงกับชุมชน ได้รับความเชื่อถือ ไว้วางใจจากชุมชน เป็นคนในพื้นที่ ไม่ย้ายไปไหน สามารถทำงานได้ต่อเนื่อง ชำนาญพื้นที่และรู้ข้อมูลชุมชน คุยกภาษาเดียวกัน
2. มีวิธีการเลือกอสพ.อย่างไร	- โครงการฯ มีเกณฑ์ในการคัดเลือกให้ ชุมชนเป็นคนเลือกมา
3. ทุกชุมชนต้องมีอสพ.หรือไม่	- ต้องมี แต่จำนวนอาจไม่เท่ากันตามขนาดของชุมชน
4. พัฒนาอสพ.อย่างไร อสพ.ต้องมีคุณสมบัติอย่างไร	- อบรม on the job training - พัฒนาทักษะ องค์ความรู้เฉพาะทางตามความสนใจและศักยภาพ เช่น เรื่องป่า เรื่องปศุสัตว์
5. ระเบิดจากข้างในหมายถึงอะไร	- เมื่อชาวบ้านเห็นประโยชน์ของการพัฒนาจึงริเริ่มลงมือทำด้วยตนเอง แสดงความเป็นเจ้าของในสิ่งที่เขาทำ
6. อสพ.บางคนเคยเป็นเด็กเกร (เด็กแว้นซ์) จริงไหม	- จริง ขอให้ไปถามบุญหลายที่กลุ่มอสพ. ซึ่งปัจจุบันนี้เป็นปศุสัตว์ดีดินเปล่าของเรา
7. ทีมภาคสนามเริ่มต้นทำงานอย่างไรในพื้นที่	- ความจริงแล้วเรามีเป้าหมายเรื่องการปลูกป่า ในตอนต้นเราจะยังไม่พูดเรื่องปลูกป่ากับชุมชน แต่ต้องเก็บข้อมูลก่อนเพื่อให้ทราบปัญหาจริง ๆ ของชุมชน 90 วันแรกของการเข้าพื้นที่ที่เราแทบจะไม่ได้ทำงานอย่างอื่นนอกจากทำความรู้จักกับชุมชน ผู้นำ และขอประชุมร่วมกับชาวบ้านเพื่อสร้างความเข้าใจว่ามูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ มาทำอะไร และเริ่มจากการแก้ไขปัญหาความยากจนของชาวบ้านก่อน
8. ทำไมจึงแจกกล้ากาแฟให้ชาวบ้านฟรี	- ชาวบ้านยังไม่มีทุนในการประกอบอาชีพ เราให้กล้าไม้และให้ความรู้กับชาวบ้านไปพร้อมกัน โดยมีเงื่อนไขว่าชาวบ้านต้องลงแรงลงมือทำด้วยตนเอง ต่อไปถ้าชาวบ้านทำสำเร็จก็สามารถเป็นวิทยากรสอนชาวบ้านคนอื่น ๆ เกิดความภาคภูมิใจ เผยแพร่องค์ความรู้ต่อไปได้ - ถ้าชาวบ้านดูแลต้นกาแฟก็เหมือนดูแลพื้นที่ป่า ป้องกันไฟป่า รักษาพื้นที่ต้นน้ำ

9. สิ่งที่เป็นกำลังใจในช่วงที่รู้สึกท้อถอยได้แก่อะไรบ้าง	- (ศุภชัย) มองปัญหาให้ออกกว่าเรามีกำลังในการแก้ปัญหาให้ได้ อย่างไร ขอคำปรึกษาจากผู้รู้ ผู้ที่ประสบการณ์มากกว่า แก้ไขปัญหาร่วมกันกับพี่ๆ น้องๆ ในทีมงาน ทำไปทีละเรื่องๆ สื่อสารกันให้มาก - (คนอง) ปรึกษาทีมงาน อย่ายี้ดิดิตว่าเราเป็นผู้ใหญ่จะเก่งจะรู้ไปหมดทุกอย่าง บางทีเด็กรุ่นใหม่ก็มีแนวคิดดีๆ เก่งกว่าเราในบางเรื่อง - (ธีรยุทธ) มีศรัทธาในการทำงาน ปรึกษาหารือ ช่วยเหลือกัน
10. ปัจจัยใดทำให้โครงการทำงานมาได้จนถึงวันนี้	- ความเชื่อมั่นต่อชุมชน พูดจริงทำจริง โปร่งใส อยู่ในพื้นที่ทำงานร่วมกับชาวบ้าน
11. เจ้าหน้าที่ภาคสนามต้องมีเทคนิค ทักษะและวิธีการทำงานอย่างไร	- สร้างความเชื่อมั่นเชื่อใจให้กับชาวบ้านว่าเรามาทำงานเพื่อชาวบ้านไม่ได้มีผลประโยชน์แอบแฝง - ใจสู้ ขยันหมั่นเพียร อดทน ทำงานเป็นทีม รู้จริง ทำจริง ทำเป็น
12. ทำไมจึงมาทำงานนี้	- (ศุภชัย) หลังจากเรียนจบแล้วยังไม่รู้ว่าตนเองอยากทำอะไร ชอบอะไรจึงมาลองสมัครงานที่มูลนิธิฯ ต่อมาก็รู้สึกสนุก ได้เรียนรู้มากขึ้นหลายด้านจึงรักในการทำงาน ได้เงินเดือน ได้ประสบการณ์ เคยลองเทียบกับเพื่อนๆ ที่เรียนจบมารุ่นเดียวกันก็เห็นได้ชัดว่าเรามีประสบการณ์มากกว่าเขาในหลายๆ เรื่อง เริ่มจากทำอะไรไม่เป็น จีบจบขุดดิน ทำข้อมูล จนมาถึงวันนี้ที่ดูแลเรื่องป่า - (คนอง) เรียนจบเกษตรแล้วก็ไปสมัครงานที่ดอยตุง ทำงานมากกว่า 25 ปี เริ่มต้นจากจวบจบขุดดินมาเหมือนกัน พอทำงานได้ 2 – 3 เดือนก็ถูกส่งเข้าไปอยู่ในหมู่บ้าน ไปรู้จักและสังเกตชุมชน ทำงานหลายอย่าง ช่วยชาวบ้านหลายอย่างจนเขาเชื่อใจ - (ธีรยุทธ) เรียนจบเกษตร อยากทำงานพัฒนาพื้นที่ของตนเอง สมัยเด็กๆ เคยได้ยินเรื่องสมเด็จพระเจ้าสุทนต์มณีมาพัฒนาดอยตุงก็มีความฝันอยากมาทำงานดอยตุง แต่ตอนที่เริ่มทำงานใหม่ๆ ก็ถูกส่งมาที่นานเป็นทีมพัฒนาชุดแรกที่มา ตอนนั้นก็อยากทำโครงการที่นี้ให้ประสบความสำเร็จ
13. คิดว่าตนเองสามารถสร้างผลกระทบเชิงบวกให้คนอื่นได้อย่างไร	- เป็นแบบอย่างให้คนอื่น

14. มีเรื่องอะไรบ้างที่ทำให้เกิดความท้อใจในการทำงาน	- การทำงานกับคนที่พูดไม่รู้เรื่อง ไม่พร้อม ไม่ยอมเข้าใจ ทางแก้คือปรึกษาผู้มีประสบการณ์ เราทำงานกับคนหลากหลาย ต้องคอยศึกษาว่าจะมีวิธีการอย่างไรให้เขาเข้าใจ - บางทีเรามากเกิดความท้อเพราะขาดประสบการณ์ เมื่อปัญหาเกิดที่เราก็ต้องแก้ที่เราโดยการฝึกฝน ลองทำ พอเราเริ่มทำได้ทำเป็นก็จะเกิดกำลังใจ - ทีมงานที่นี่มีความใกล้ชิดกัน ช่วยเหลือดูแลกัน กินข้าวด้วยกัน เสริมแรงและกระตุ้นกันและกัน
15. มีแนวคิดเรื่องการรับคนรุ่นใหม่เข้ามาทำงานอย่างไร	- ถ้าเป็นที่ดอยตุงเราจะเน้นให้โอกาสกับคนในพื้นที่ก่อน
16. นานในอนาคตจะเป็นอย่างไร	- ชาวบ้านมีรอยยิ้ม มีรายได้ มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น มีสิ่งแวดล้อมที่ดีได้มาตรฐานไทยมาตรฐานโลก - อยากให้นานเป็นเหมือนดอยตุงแห่งที่ 2 ได้เห็นผลจากน้ำพักน้ำแรงเรื่องป่าเศรษฐกิจ มะม่วงหิมพานต์ กล้วย กาแฟ
17. ทำไมจึงเชื่อว่าจะสามารถทำให้นานเป็นดอยตุงได้	- ที่ดอยตุงยากกว่านี้ยังทำได้ เราเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ดอยตุงมาทำที่นี่ เราก็ต้องทำได้เช่นกัน
18. การทำงานพัฒนามีความยาก – ง่ายอย่างไร	- ยากมาก เพราะเราต้องทำงานกับความหลากหลาย แต่เราก็จะได้เรียนรู้หลายอย่างเช่นกัน
19. มีวิธีการหาความต้องการของชุมชนอย่างไร	- ประชาคมหมู่บ้าน - แต่ก็ต้องทบทวนไว้ด้วยว่าบางครั้งความต้องการของชุมชนไม่ตรงกับบริบทพื้นที่ เช่น อยากปลูกอะไรก็ต้องดูว่ามีตลาดรองรับหรือไม่ ชุมชนเลือกได้ว่าอยากปลูกอะไร เราก็ต้องช่วยวิเคราะห์ ให้ความรู้ ให้ข้อมูล ดูว่ามีอาชีพอะไรอื่นอีกที่ทำได้
20. เวลาที่ชาวบ้านไม่เชื่อโครงการที่ภาคสนามทำอย่างไร	- ทำเป็นตัวอย่างให้ดู โดยเริ่มจากคนที่พร้อมก่อน - อย่าเพิ่งไปหงุดหงิดเขา หรือตัดสินเขา บางครั้งเขาอาจจะมีบาดแผลหรือมีประสบการณ์ที่ไม่ดีมาในอดีตทำให้รู้สึกต่อต้าน
21. ถ้ามีงบประมาณที่สามารถทำอะไรก็ได้ อยากจะทำอะไร	- พัฒนาองค์ความรู้ของบุคลากร
22. มีข้อคิดอะไรที่อยากฝากให้กับครูผู้นำความเปลี่ยนแปลงของ Teach for Thailand	- เส้นทางสายพัฒนาไม่ได้สวยงาม ฝืนผ่านความลำบากมาก่อน น้องแต่ละคนไม่เหมือนกัน บางคนอาจจะไม่เคยมาทำอะไรแบบนี้ ขอให้อดทน มีศรัทธา ทำงานเป็นทีม ปรับตัวและตั้งมั่นในการทำงาน

ศึกษาดูงานการบริหารจัดการน้ำ ณ ฝ่ายแก้ง

คำถาม	คำตอบ
1. ผักสลัดที่ปลูก25ไร่ แต่ได้รายได้ 9 ล้าน ชาวบ้านทำอย่างไร	- มีบริษัทเจียไต๋ มาส่งเสริมช่วยปลูกไว้กิน ที่เหลือก็ขายในตลาดชุมชนหรือตอนนี้ก็คือตลาดประชารัฐ การปลูกไม่ใช่แปลงใหญ่ ปลูกตามครัวเรือน กระจายทั่วทั้งตำบล
2. อดีตฝ่ายต้องซ่อมแซมที่เสียหายทุกฤดูฝน แล้วทำไมไม่สร้างอย่างดีๆ หรือเพราะไม่มีงบประมาณ	- เพราะทุกๆ ปีจะโดนพายุเสียหายต้องซ่อมแซมเกือบทุกปีถ้าไม่ซ่อมก็ไม่มีน้ำมาใช้ในการเกษตร มีการเก็บค่าบำรุงรายปี ปีละ100 บาท ถ้าไม่ได้ใช้ ปีหน้าก็อาจไม่เก็บค่าบำรุง
3. มีวิธีการให้คนในชุมชนมาทำงานโดยไม่มีค่าจ้างทำอย่างไร	- ต้องมีประชุมทำความเข้าใจ ให้เขาเห็นประโยชน์ที่เขาจะได้รับ สร้างแรงจูงใจให้ชุมชน
4. ชาวบ้านได้ประโยชน์จากฝ่ายนอกจากการเกษตรบ้างไหม	- เอาไปใช้น้ำปะปา ใช้น้ำใช้ ไม่เน้นเรื่องน้ำดื่ม ใช้ประโยชน์หลักๆ ก็งานเกษตร และมีด้านประมงบ้าง น้ำที่นี้ไม่มีสารเคมี เพราะแหล่งต้นน้ำไม่มีการทำการเกษตรที่ใช้สารเคมีอยู่
5. เด็กเยาวชน คนรุ่นใหม่ มีวิธีคุยกับเขาอย่างไรให้เขาว่าเขาต้องเข้ามารับช่วงต่อ	- ให้โรงเรียนช่วยบรรจุหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามา และให้เด็กได้เรียนรู้จากวิถีชีวิตของชุมชน มีการเดินป่า เก็บสมุนไพร ใช้ประโยชน์จากป่า เช่น สัตว์ธรมชาติย้อมผ้า ความเชื่อ ปลูกฝังเด็กผ่านกิจกรรมความเชื่อ เลี้ยงผีสบน้ำ
6. ทำอย่างไรในการสร้างคนรุ่นใหม่กลับมาพัฒนาที่นี่	- อบยาก ที่นี้วิถีชีวิตชาวบ้านที่มีการเอื้อเพื่อ เผื่อแผ่ เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน เป็นชุมชนที่มีเสน่ห์ เป็นชุมชนที่น่าอยู่ และอบอุ่น ซึ่งก็ทำให้คนไม่ค่อยไปไหน มีไปทำงานนอกพื้นที่บ้าง แต่ก็กลับมาอยู่ในพื้นที่

4. ภาพผนวก

4.1 รายชื่อคณะ

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	ชื่อเล่น	สถานะ	เพศ	อายุ
1	กัลยรัตน์ อภิวัฒน์ม	หมิว	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	23
2	กาญจนา สัพโส	หมูหญิง	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	23
3	ชนิษฐา มนตรี	นุก	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	24
4	คริสติยา เจียววักวงศ์	ตี้	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	23
5	จิราวุฒิ จิตจักร	พลุค	เฟลโลว์รูนที่ 6	Male	23
6	เจนจิรา มะอินทร์	เจน	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	23
7	ชลนภา เหลืองรังษี	น้ำกรร	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	24
8	ชัชวาล บางสินธุ	นัท	เฟลโลว์รูนที่ 6	Male	22
9	ชีวาพร กาญจนคช	โพน	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	22
10	ชิตีฟ้าดีเมาะ จีเลาะ	ตี	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	24
11	ณพวัฒน์ โชชัยพันธ์วงศ์	ก๊อบแก๊บ	เฟลโลว์รูนที่ 6	Male	23
12	ณัชชา อุณหะวารการ	สนุก	TFT Staff	Female	25
13	ณัฐจักริน บุญศิริ	ปัน	เฟลโลว์รูนที่ 6	Male	25
14	ณัฐชญา แดนโพธิ์	หุ่่งหนึ่ง	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	22
15	ณัฐชนน โรจน์วัลลี	ชาม	เฟลโลว์รูนที่ 6	Male	23
16	ณัฐชา รุ่งเรือง	นัท	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	22
17	ณัฐธิดา สร้อยคำ	บีม	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	25
18	ณัฐภัทร แซ่เป้	นัท/เป้	เฟลโลว์รูนที่ 6	male	23
19	ณัฐรตี ยัมปฐมสกุล	ชัน	TFT Staff	Female	25
20	ณัฐกุล เรืองภูงา	ณัท	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	22
21	ดัสกิ้น เหลี่ยมหนู	กิ้น	TFT Staff	Female	26
22	ธนพจน์ ทรัพย์ยอดแก้ว	พจน์	เฟลโลว์รูนที่ 6	male	22
23	ธนวัฒน์ มงคลนิตย	เอิร์ธ	เฟลโลว์รูนที่ 6	Male	23
24	ธนัชพร ฉันทากสิทธิ์	อีฟ	TFT Staff	Female	25
25	ธนาคุณย์ ก่อเกิดสันติสุข	เกริก	เฟลโลว์รูนที่ 6	Male	23
26	ธมนวรรณ อันประเสริฐ	มด	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	23
27	ธัญสรา นวตระกูล	นุ๋น	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	23
28	นริสรา นงคราญ	ออม	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	23
29	นสวรรณร์ โพธิ์สุวรรณ	เตย	TFT Staff	Female	26
30	นาซีปะห์ ยื่อโร๊ะ	บะห์	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	23
31	นารีรัตน์ คงกะพันธ์	มุก	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	24
32	ปภัสรินทร์ อนันต์ศิริบวร	มาย	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	24
33	ประพันธ์ ลีกุล	พิน	เฟลโลว์รูนที่ 6	Male	28

34	ปิยงกูร บุญศิริ	มะกรูด	TFT Staff	Male	28
35	พุมิพร บ่างสมบุรณ์	ฟิล์ม	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	26
36	แพรวพรรณ วาสกุล	จำ	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	24
37	ภารดี เลิศวรวิทย์	มัน	TFT Staff	Female	25
38	ภาสกร ระเบียบโษษฐ	ชัน	เฟลโลว์รูนที่ 6	Male	23
39	มัชชुरีย์ เบ็ญตะเหล็บ	ใหม่	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	25
40	โมนา สุราช	โมนา	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	24
41	รจนา ประไพมาลี	หนูนา	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	23
42	รัชนก ชินูปการพงศ์	รัช	TFT Staff	Female	24
43	รัตนภรณ์ ศรีประเสริฐ	ติว	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	22
44	ลัลณ์ปวีณ์ ชูชาติเจริญพร	เอิร์ธ	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	23
45	ลือสาย พนมพิบูล	ก้อย	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	23
46	วชิราภรณ์ นรินทร์ราภรณ์	ไพลิน	TFT Staff	Female	26
47	วรวิทย์ วัฒนาภา	เต๋า	เฟลโลว์รูนที่ 6	male	22
48	วริศา ชีระสุด	กวาง	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	22
49	วชิษฐา ฉาบเทียนทอง	มิกซ์	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	24
50	วัชร เดโชพลชัย	มิว	TFT Staff	Male	29
51	ศรนนท์ แก้วอนุ	วาล์ว	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	22
52	ศรินทร์ลักษณ์ ศิริ	เพชร	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	23
53	ศิริกานต์ จาวะลา	ชิม	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	23
54	ศุภฤกษ์ กัลปพงศ์	แบงค์	เฟลโลว์รูนที่ 6	Male	23
55	สรวิทย์ พิทยฐิติพร	อองฟอง	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	23
56	สัมมาวดี สันตยารมณ	มิลค์	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	24
57	สายฝน โพธิ์จัน	เผอิญ	TFT Staff	Female	25
58	สุนันทา โพธิ์ศรี	ไอซ์	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	23
59	สุภัชชา ขานวล	พลอย	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	22
60	สุริยาพร แสนสุริวงศ์	ปอ	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	26
61	สุลาวัลย์ มันทะลา	ส้มโอ	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	23
62	สุวรรณา จำแนกวงษ์	ปู	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	24
63	สุวิภา ตรีสุนทรรัตน์	จ๊ะเอ๋	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	28
64	สุวิมล คุณธรรมสกุล	ไวท์	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	25
65	โสภาพรรณ รวดเร็ว	แป้ง	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	27
66	เหมวดี โภคสวัสดิ์	ตาล	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	23
67	อรกช ไมตรี	อิม	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	26
68	อิตีอัจ วาแต	อิบ	เฟลโลว์รูนที่ 6	Female	25

4.2 ภาพการดำเนินงานและฝึกอบรมปฏิบัติของคณะ

คณะฟังบรรยายสรุปโครงการปลูกป่าฯ ณ เนินกระเจก บ้านน้ำบั๊ก

คณะพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชาวบ้านน้ำบั๊ก

คณะเยี่ยมชมและพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ฐานแปรรูปผลผลิต

คณะฟังบรรยายสรุปการดำเนินงานโครงการปลูกป่าสร้างคน ฯ จ.น่าน

คณะเดินสำรวจแปลงป่าเศรษฐกิจ ป่าไผ่สอย ป่าอนุรักษ์ และพื้นที่ทำกิน
ชาวบ้าน ณ บ้านบวออุ้ม-บ้านด่าน

คณะพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเจ้าหน้าที่ที่มภาพสนาม มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ

คณะพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับตัวแทนผู้นำชุมชน ในตำบลขุนน่าน

คณะพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเจ้าหน้าที่ อสพ. ในพื้นที่โครงการฯ

คณะฟังบรรยายข้อมูลพื้นฐานหมู่บ้านที่ต้องลงเก็บข้อมูลจริง และข้อควรปฏิบัติในการลงชุมชน

กิจกรรมสำรวจเก็บข้อมูลหมู่บ้านอ้อมเปา พูดคุยกับชาวบ้าน

กิจกรรม เก็บวัตถุดิบ ประกอบอาหาร

ฟังบรรยายการบริหารจัดการน้ำ ณ ฝ่ายแก้ง

5. ผลการประเมินความพึงพอใจ

รายงานผลการประเมินความพึงพอใจ

คณะ Teach for Thailand รุ่นที่ 6

วันที่มาศึกษาดูงาน : วันที่ 2-5 กันยายน พ.ศ. 2562

ศึกษาดูงาน ณ โครงการปลูกป่า สร้างคน บนวิถีพอเพียง รักษาต้นน้ำ บรรเทาอุทกภัย จังหวัดน่าน

1. จำนวนผู้เข้าร่วมศึกษาดูงาน : ผู้มาศึกษาดูงาน 69 คน เป็นผู้เข้าร่วม 58 คน เป็นเจ้าหน้าที่ 11 คน

หมายเหตุ: การประเมินผลครั้งนี้เป็นแบบประเมินรายวัน ผู้ตอบแบบประเมินเฉลี่ย 56 คนต่อวัน แยกตามจำนวนวันดังนี้

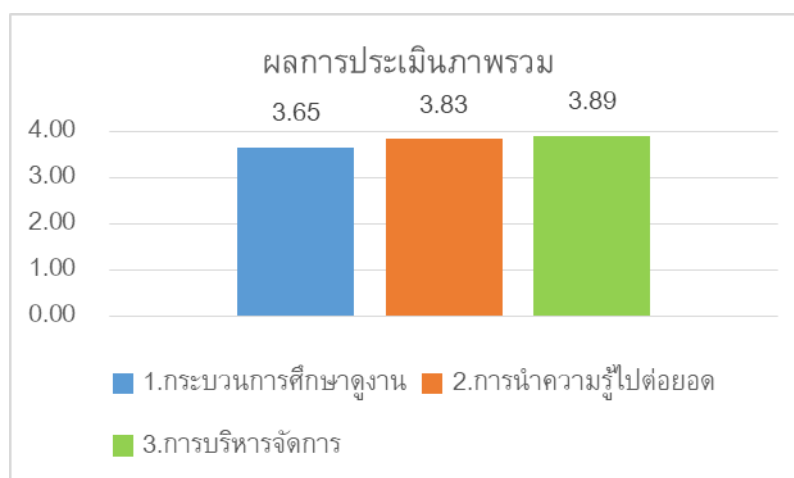
วันที่	1	2	3	4
จำนวนผู้ตอบแบบประเมิน	58	60	56	52
%	84.06	86.96	81.16	75.36

ข้อมูลจากการตอบแบบประเมินในวันที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมิน จำนวน 52 คน เพศชาย 14 คน (26.92%) เพศหญิง 38 คน (73.08%) และ 75% ไม่เคยมาศึกษาดูงาน ณ โครงการพัฒนาตอยตุงฯ

2. ผลการประเมินความพึงพอใจจากคณะดูงานในด้านต่าง ๆ

(กำหนดระดับความคิดเห็นดังนี้ 1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = มาก 4 = มากที่สุด)

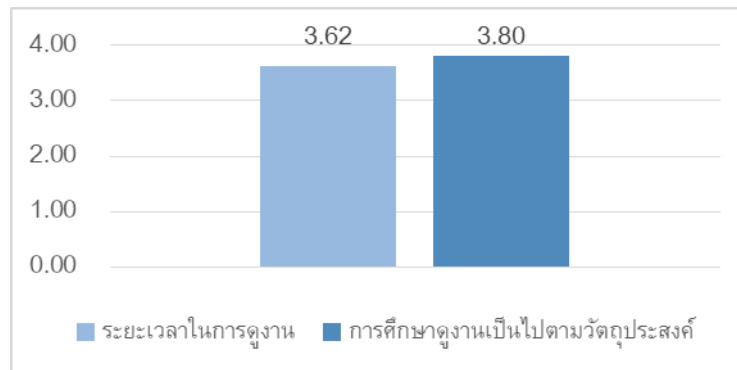
2.1 การประเมินผลภาพรวมเฉพาะด้าน 3 ด้าน คือ กระบวนการศึกษาดูงาน การนำความรู้ไปต่อยอดและการบริหารจัดการ พบว่า การบริหารจัดการ มีค่าคะแนนมากที่สุด คือ 3.89 รองลงมา คือ การนำความรู้ไปต่อยอด 3.83

2.2 ผลการประเมินแยกตามประเด็น

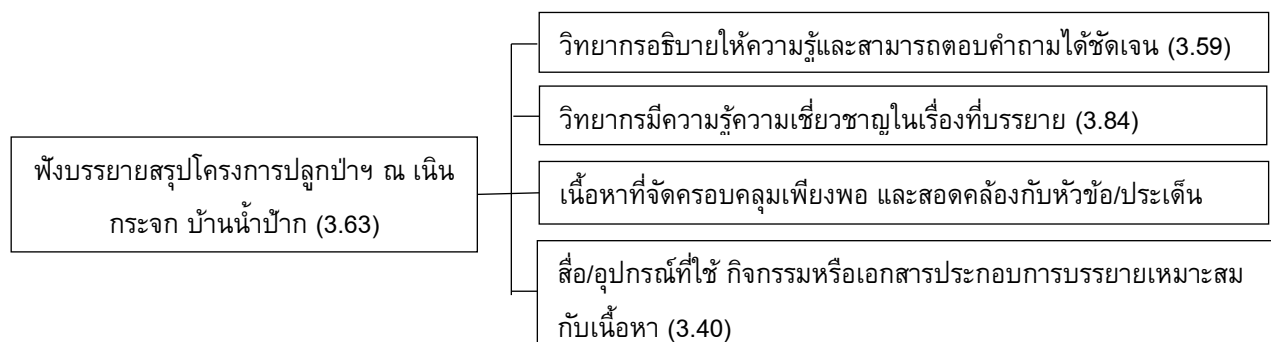
(1) ภาพรวมการศึกษาดูงาน พบว่า เรื่องระยะเวลาในการศึกษาดูงาน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.62 และการศึกษาดูงานตรงตามวัตถุประสงค์ มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.80

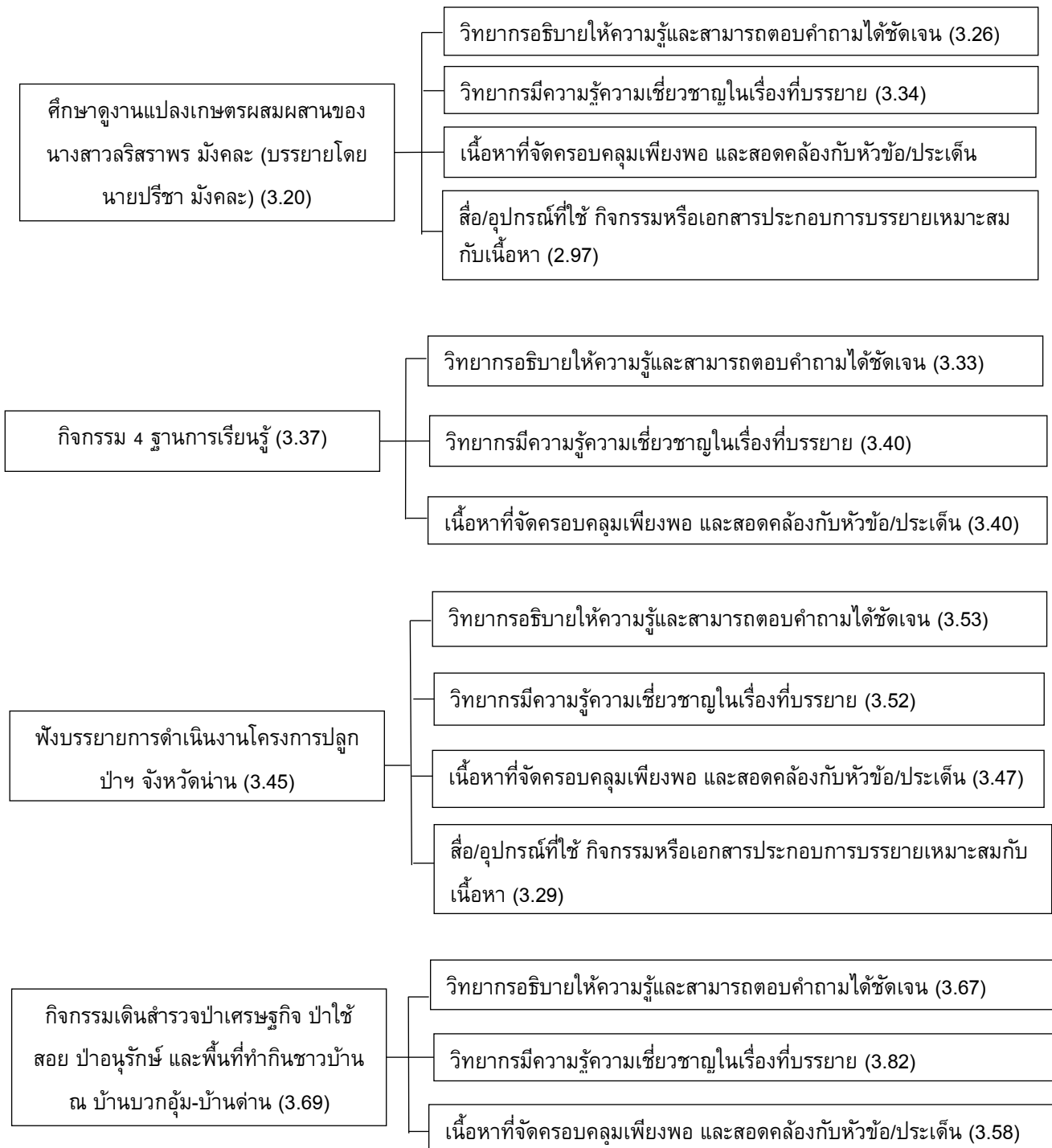

วัตถุประสงค์	คะแนนเฉลี่ย
1.เกิดความรู้ความเข้าใจต้นแบบการพัฒนาตาม “ตำราแม่ฟ้าหลวง”	3.71
2.ผู้เข้าร่วมโครงการมีแรงบันดาลใจ มีความเชื่อว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงสังคมได้	3.79
3.ผู้เข้าร่วมโครงการเห็นความสำคัญในการเปลี่ยนแปลงของนักเรียน โดยคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ เช่น ครอบครัว คนในโรงเรียน เพื่อน หรือคน	3.87
4.มีทัศนคติที่มุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง ทีม และคนอื่น	3.85

(2) ผลการประเมินแต่ละสถานที่ศึกษาดูงาน โดยประเมินใน 4 หัวข้อ คือ 1.วิทยากรอธิบายให้ความรู้และสามารถตอบคำถามได้ชัดเจน 2.วิทยากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องที่บรรยาย 3. เนื้อหาที่จัดครอบคลุมเพียงพอ และสอดคล้องกับหัวข้อ/ประเด็น 4.สื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ กิจกรรม หรือเอกสารประกอบการบรรยายเหมาะสมกับเนื้อหา

หมายเหตุ: แต่ละสถานที่ที่มีการประเมินในแต่ละหัวข้อที่แตกต่างกัน เพราะแต่ละที่มีกิจกรรมไม่เหมือนกัน เช่น บางจุดไม่มีวิทยากรบรรยาย เพราะเป็นสถานที่จัดกิจกรรมเท่านั้น

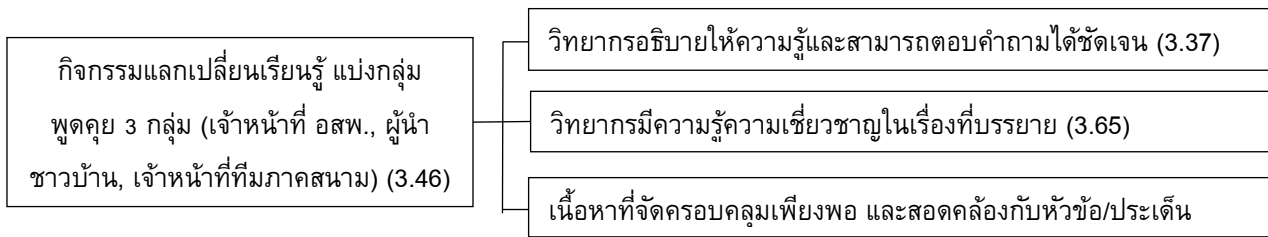

ความคิดเห็นต่อกิจกรรม :

- เป็นกิจกรรมที่ทำให้เห็นการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม
- ได้เรียนรู้ทั้งเรื่องโครงการและเรื่องตัวเองมากขึ้นผ่านการเดินป่า
- ทำให้เข้าใจ เข้าถึงการทำงานของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ กับชุมชนมากขึ้น
- เกิดความเข้าใจต่อสภาพภูมิศาสตร์และวิถีชีวิตของคนในชุมชน
- เห็นภาพความแตกต่างระหว่างป่าแต่ละชนิดมากขึ้น
- สนุก และได้เห็นบริบทจริงของพื้นที่ และได้รู้จักตัวเองตลอดการเดินทาง
- เป็นกิจกรรมที่ทำให้เข้าใจภาพการเปลี่ยนแปลงได้ชัดเจนขึ้น รวมถึงทำให้เกิดความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของร.9 และสมเด็จพระย่าที่ทรงลงมือทำ เข้าถึงชาวบ้าน
- ทำให้เราได้เรียนรู้และเข้าใจชาวบ้าน/ชุมชนมากขึ้นและทำให้ได้มีสติอยู่กับตัวเองและเพื่อนร่วมทาง ได้ความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นขึ้นจากกิจกรรมนี้
- ขอบขอบคุณที่มาทำทางให้คะ พี่ๆ support และทำงานเป็นระบบมาก
- การเดินมีความเป็นระบบ ประสานงานกันได้ดีมาก
- วิทยากรมีความรู้และความสามารถดีมากสามารถเดินเส้นทางได้อย่างชำนาญ อธิบายละเอียดและยกตัวอย่างให้เข้าใจได้ชัดเจน และตอบคำถามได้ฉะฉาน ชัดเจน และสามารถให้ความรู้ในด้านอื่นๆ เป็นแบบอย่างที่ดี
- วิทยากรมีความรู้ มีความตั้งใจในการเล่าเรื่อง และตอบคำถามมากๆ สามารถถ่ายทอดได้ดี ชอบประสบการณ์ของวิทยากรมากๆ
- พี่จอน อธิบายตลอดทาง เกี่ยวกับการแบ่งพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินได้ชัดเจน และตอบคำถามได้อย่างตรงประเด็น
- ประทับใจที่พี่ออส. มาเป็นคนให้ความรู้พวกเรา ทำให้ได้ข้อมูลจากคนทำงานจริง

ความคิดเห็นต่อกิจกรรม :

- เจ้าหน้าที่ยังตอบคำถามเรื่องแรงจูงใจของไม่ชัด
- วิทยากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญมาก แต่ด้วยสถานที่และการเดินทางอาจจะทำให้เพื่อนๆ ได้ความรู้ไม่เท่ากันทุกคน เพราะวิทยากรพูดจบตั้งแต่ตอนคนหลังๆ ยังมาไม่ถึง
- รู้สึกขอบคุณอย่างมากในความพยายามของวิทยากร แต่ด้วยการสื่อสาร ชูคำศัพท์ อาจทำให้เข้าใจกันคลาดเคลื่อนบ้าง หนูเองอาจสื่อสารได้ไม่ดีพอ อาจจะต้องรู้จักใช้ภาษาให้เข้าใจง่ายกว่านี้ เพื่อที่พี่วิทยากรจะได้เข้าใจสิ่งที่หนูถามมากขึ้น ตอบหนูได้ตรงประเด็นมากขึ้น
- เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกและเตรียมพร้อมสำหรับกิจกรรมอย่างมาก
- พี่ๆ ดูแลอย่างดี ประทับใจในความเอาใจใส่ตลอดเส้นทางที่เดินป่า รวมทั้งความรู้ที่พี่ๆ แชรให้พวกเราฟัง น่าสนใจมากๆ และเขาแสดงถึงความเต็มใจที่จะเล่า อธิบาย และบรรยายให้เราจริงๆ ไม่ว่าจะเป็นพี่จอน พี่ตุ๊ตู่ พี่แพรว และพี่ก้อง
- ได้พูดคุยกับพี่วิทยากร ได้สอบถามเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ในพื้นที่ บางทีพี่เขาตอบไม่ชัดเจน ต้องถามไปเรื่อย ๆ แล้วก็บางทีเดินอยู่ข้างหลังก็จะไม่ค่อยได้ยินที่พี่เขาอธิบาย แต่โดยรวมแล้วดี ได้ประเด็นอะไรหลายๆ อย่าง พี่วิทยากรใจดีตอบคำถามให้ ไม่ใส่อารมณ์เลย ขอขอบคุณมา ณ ที่นี้ด้วยนะคะ
- ทางค่อนข้างเดินยากสำหรับมือใหม่ครับ
- กิจกรรมการเดินป่าที่ผ่านมา ผมรู้สึกว่าเป็นกิจกรรมที่สนุก และ ใช้ effort จำนวนมากในการที่จะบรรลุผลสำเร็จ แต่ผมรู้สึกว่าเนื่องจาก effort ที่ใช้อาจทำให้ผมไม่สามารถนำความตั้งใจบรรลุวัตถุประสงค์ได้เต็มที่ ทำให้กิจกรรมไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร อาจใช้วิธีอื่นแยกเป็น 2 กิจกรรม เพื่อให้สามารถตอบต่อวัตถุประสงค์ได้ง่ายยิ่งขึ้น
- ยังไม่ค่อยชัดเจนว่าจุดประสงค์ข้อแรกเรื่องการเข้าใจเข้าถึงจะมาจากอะไร เนื่องจากพื้นที่ที่ลงยังไม่ได้เปิดโอกาสให้มีปฏิสัมพันธ์กับชุมชนมากนัก

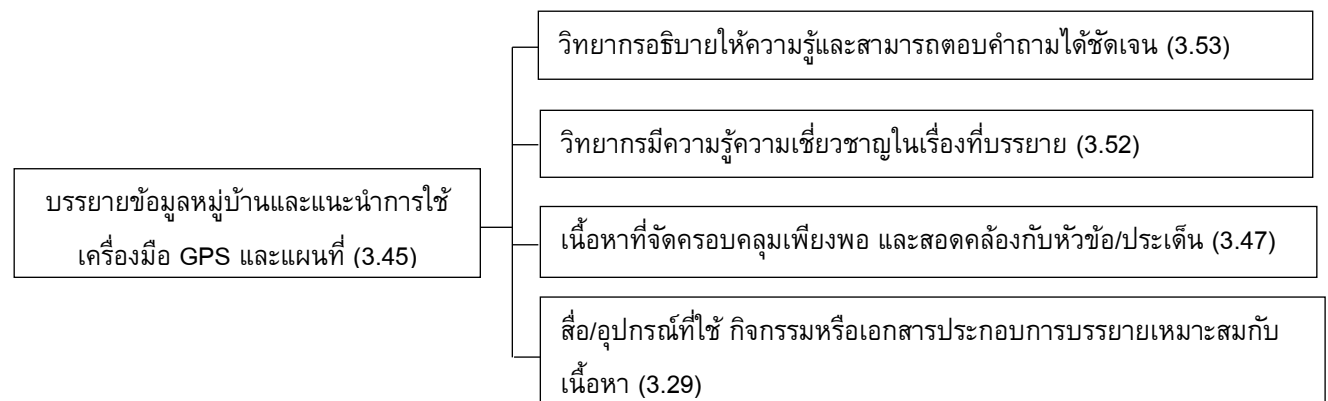

ความคิดเห็นต่อกิจกรรม :

- ได้เห็นมุมมองของทุกคน เห็นมุมมองการทำงานของมูลนิธิ ที่เป็นรูปธรรม และเห็นบทบาทของทุกคนว่าทำอะไบ้าง และทุกคนมีใจรักที่จะทำในสิ่งนั้นๆ ชอบที่ได้ฟังมุมมองจากคนในพื้นที่ การได้พูดคุยกับคนในพื้นที่ให้ตกตะกอนมากขึ้น
- ได้แลกเปลี่ยนมุมมองความคิดเห็นในเรื่องของการพัฒนาที่ลึกมากขึ้นจากมุมมองของเจ้าหน้าที่มูลนิธิ จากผู้นำหมู่บ้าน และจาก อสพ. แต่ละหมู่บ้าน
- เจ้าหน้าที่และพี่ อสพ. อธิบายและให้ข้อมูลได้ดีมาก พูดได้ตรงประเด็น มีสถานการณ์ตัวอย่างที่ทำให้เห็นภาพจริงๆ ทำให้เรียนรู้หน้าที่การทำงานในส่วนต่างๆ มากขึ้น เข้าใจหน้าที่รวมถึงความเชื่อและแรงบันดาลใจต่างๆ เพิ่มขึ้น
- เป็นกิจกรรมที่ทำให้เราได้เห็นถึงหลักการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา มากขึ้น
- ท้ายทาย สนุก บวกกับความเหนื่อยไปด้วยกัน ผสมกันไปหลายๆ ความรู้สึก
- สามารถนำไปใช้ประโยชน์ใช้กับตนเองได้อีกด้วย
- พี่วิทยากรทั้งสามฐานตั้งใจตอบคำถามดีค่ะ แต่ก็มีส่วนที่ที่ตอบคำถามไม่ชัดเจน ไม่ค่อยตรงประเด็น แต่ก็มีความเต็มใจตอบคำถาม และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์

ความคิดเห็นต่อกิจกรรม :

- ฐานผู้นำหมู่บ้าน เมื่อถามคำถามบางที่ไม่ได้รับคำตอบที่ตรงประเด็นเท่าไร แต่ขอบคุณที่พี่ช่วยสรุปความ และเน้นประเด็นให้อีกครั้ง จึงเข้าใจมากขึ้น
- คิดว่าเวลาที่จัดไม่เพียงพอในการอธิบายและตอบคำถามให้ครอบคลุมประเด็นได้ และประเด็นไม่ตรง
- วิทยากรบางท่านพูดยาวและออกนอกประเด็น ทำให้อาจจะพลาดการเรียนรู้บางอย่างไป

กิจกรรมสำรวจหมู่บ้าน (แบ่งกลุ่มลงสำรวจใน 4 หมู่บ้าน)

สถานที่	วิทยากรอธิบายให้ความรู้ และสามารถตอบคำถามได้ ชัดเจน	วิทยากรมีความรู้ความ เชี่ยวชาญในเรื่องที่ บรรยาย	เนื้อหาที่จัดครอบคลุม เพียงพอ และสอดคล้องกับ หัวข้อ/ประเด็น
บ้านด่าน	3.58	3.83	3.33
บ้านเปียงก่อ	3.47	3.80	3.53
บ้านบวก หญ้า	3.77	3.85	3.69
บ้านจอมเปา	3.56	3.81	3.69

จากกิจกรรมสำรวจหมู่บ้านนี้สิ่งที่ผู้เข้าอบรมเห็นว่าเป็นประโยชน์ในระดับ 4 (มากที่สุด) 66.07% (37 คน) เพราะ 1.ได้เรียนรู้จริง ลงพื้นที่จริง ปฏิบัติจริง 2.ได้เรียนรู้และฝึกทักษะการลงชุมชน การเข้าหาชุมชน การมีไหวพริบ การสื่อสาร การสังเกต การคิดวิเคราะห์ การตั้งคำถาม การสร้างความสัมพันธ์กับชาวบ้าน 3.ได้เห็นวิธีการทำงานที่ทำให้เกิดกระบวนการเข้าใจและเข้าถึงชาวบ้านมากขึ้น 4.ได้ประสบการณ์จริงในระยะเวลาอันสั้น 5.ทำให้เราเข้าใจตัวเองและเข้าใจผู้อื่น 6.ทำให้เห็นภาพการทำงานของเรา แม่ฟ้าหลวงที่จะต้องผ่านความอดทน ผ่านเวลาในการทำความเข้าใจ ผ่านการทำงานอย่างหนัก 7.ได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม การวางแผนเก็บข้อมูล และการแบ่งงาน 8.ได้คำแนะนำ และการตอบคำถามดีๆ จากพี่ๆ ซึ่งจะสามารถเอามาปรับใช้กับการทำงานได้จริง

ผู้เข้าอบรมเห็นว่าเป็นประโยชน์ในระดับ 3 (มาก) 26.78% (15 คน) เพราะ 1.การได้ลงพื้นที่จริงทำให้ได้เห็นปัญหาที่แท้จริง 2.ได้ฝึกทักษะการพูดคุยกับชุมชน การตอบคำถาม และการเข้าใจผู้อื่น 3.ได้เรียนรู้การทำงานกับหมู่บ้านที่ชัดเจนและเห็นว่าเจ้าหน้าที่สามารถช่วยในการเข้าหาชุมชนเพื่อขอข้อมูลได้ดีขึ้น 4.ได้เห็นถึงความสัมพันธ์ของบริบทกับวิธีการแก้ปัญหาในฐานะผู้พัฒนาต้องทำความเข้าใจทั้งในส่วนของตัวเราและของชาวบ้าน หากเราเห็นภาพได้ตรงกันเราก็จะสามารถก้าวไปสู่ขั้นเข้าถึงได้ 5.คิดว่าเป็นการลงชุมชนแบบไม่มีบริพงานหรือบริบทจริงจึงไม่มีความรู้เกี่ยวกับพื้นที่มากพอ และลงไปสำรวจแค่ครั้งเดียว 6.อาจจะยังเก็บข้อมูลไม่ครบ เพราะไม่ได้ถาม หรือ ชาวบ้านไม่ได้ตอบตามความจริง เนื่องจากอาจจะไม่ไว้วางใจ 7.เข้าใจจุดประสงค์ของการพูดคุยกับชาวบ้าน แต่ไม่เข้าใจการนำเสนอของกลุ่ม 8.โจทย์ที่ให้คือให้สำรวจข้อมูล จึงไม่ได้มีการเชื่อมโยงกับประเด็นต่างๆ ที่จะนำมาใช้จริง 9.ยังไม่ทราบแน่ชัดว่าเป้าหมายของการทำแผนที่เดินดินที่โครงการต้องการคืออะไร 10.เวลาที่ทำกิจกรรมไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชาวบ้าน 11.ข้อมูลบางอย่างที่เราได้รับจากชาวบ้านกับเจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงมีความคลาดเคลื่อนบ้าง เลยทำให้เกิดความสับสนว่าต้องอ้างอิงจากข้อมูลแหล่งใดดี 12.การทำงานยังไม่เป็นทีมเนื่องจากกลุ่มที่แบ่งไม่ได้เข้าหาหรือเคยร่วมงานกันมาก่อนไม่มากนัก รวมทั้งงานที่ต้องรับผิดชอบค่อนข้างยาก และใหม่มากกับการสำรวจหมู่บ้าน ทำให้ไม่ได้ผลตามที่คาดหวัง แต่โดยรวมคือชอบและเข้าใจในสิ่งต้องการจะสื่อเพื่อเชื่อมโยงไปใช้เป็นประสบการณ์กับTFT แค่นี้ก็ดีตรงหลักการทำงานกับทีม

ผู้เข้าอบรมเห็นว่าเป็นประโยชน์ในระดับ 2 (น้อย) 26.78% (4 คน) เพราะ 1.ชาวบ้านบ้านด่าน มีกิจกรรมพัฒนาหมู่บ้านในช่วงที่ลงพื้นที่ไปสอบถามข้อมูล ทำให้ไม่มีชาวบ้านอยู่บ้านจึงไม่ได้ข้อมูลที่หลากหลาย 2.การที่หมู่บ้านมีชาวบ้านน้อยมากๆ ทำให้เราใช้เวลาไปกับการหาทางแก้ปัญหามากกว่าการได้พูดคุยกับชาวบ้าน แต่ทั้งนี้ก็ได้เรียนรู้ใน

กระบวนการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเมื่อแผนไม่เป็นไปตามแผน 3.คิดว่ายังเข้าไปไม่ถึงใจ และข้อมูลที่เก็บได้ ก็ยังไม่ได้ตรงกับความต้องการของตัวเอง แต่ยังมีสิ่งที่นำไปใช้ประโยชน์ได้ ในการทำความเข้าใจ ถามคำถาม สำหรับการลงชุมชน 4. ชอบการลงชุมชน และอยากจะเข้าใจปัญหาชุมชน แต่กดดันที่ได้รับโจทย์ให้ทำหลายหัวข้อ และรู้สึกว่าตัวเองยังต้องฝึกอีกมาก 5.การใช้แอปพลิเคชัน ไม่มีประโยชน์ในการใช้ลงชุมชนเท่าที่ควร อยากให้มีการสอนใช้เพื่อประโยชน์อย่างจริงจัง เพราะสามารถนำไปใช้กับงานอื่นได้จริง

กิจกรรมประกอบอาหาร (วัดระดับความชื่นชอบในกิจกรรม)

ระดับความชื่นชอบ	1	2	3	4	รวม
จำนวน	0	3	11	42	56
ร้อยละ	0.00	5.36	19.64	75.00	100.00

ชอบกิจกรรมทำอาหารในระดับ 4 มากที่สุด เพราะ 1.สนุก ได้ทำอะไรใหม่ๆ ใช้ความคิดสร้างสรรค์ และได้ทำในสิ่งที่ชอบ 2.ได้ทำงานร่วมกันเป็นทีม ได้เห็นรอยยิ้มเพื่อน เห็นความพยายามของเพื่อนในสิ่งที่ไม่เคยทำ 3.พี่ๆ แม่ฟ้าหลวงประจำกลุ่มคอยช่วยเหลืออย่างดี ให้ feedback ได้อย่างตรงไปตรงมา 4.เป็นกิจกรรมที่แสดงตัวตนของใครหลายๆ คนออกมา และเป็นสถานการณ์ที่ทุกคนนำสิ่งดีๆ ในตัวเองออกมาเพื่อทำให้เป้าหมายสำเร็จ

ชอบกิจกรรมทำอาหารในระดับ 3 มาก เพราะ 1.สนุก ได้ลองทำในสิ่งที่ไม่เคยทำ แต่เหมือนมีคนช่วยมากเกินไป 2.เพราะแต่ละเมนูระดับความยาก/ความรับประทายแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด เช่น อาหารป่า กับ ผัดผักรวม 3.จริงๆ ชอบมาก แต่ไม่ชอบให้มีการแข่งขัน 4.ขั้นตอนการประกาศผลใช้เวลานานเกินไปหน่อย เลยได้กินข้าวค่อนข้างดึก 5.อยากคุยกับชาวบ้านเยอะๆ 6.คนมีส่วนร่วมในการทำเยอะ และอยากให้กิจกรรมที่ทุกคนได้มีโอกาสได้ลองทำมากขึ้นค่ะ 7.เป็นช่วงผ่อนคลาย 8.ได้ลองทำในสิ่งที่ตัวเองไม่คิดจะทำ

ชอบกิจกรรมทำอาหารในระดับ 2 น้อย เพราะ 1.สร้างสรรค์ และเสริมสร้างทักษะการทำงานร่วมกัน แต่ไม่ได้เพิ่มความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมากนัก 2.การทำอาหารครั้งนี้ คนเยอะเกินจำนวนอาหารเพียง 1 เมนู และพี่เลี้ยงทำให้เกือบทุกอย่าง (ประมาณ 80%) อยากให้มีเวลามากกว่านี้ แล้วได้ลงมือเอง เพราะวันนี้มีการโดนติ เรื่องรสชาติ และเราก็คิดว่า เราเองได้พูดเรื่องนี้กับพี่เลี้ยง แต่เมื่อพี่เลี้ยงบอกว่า ดีแล้ว อร่อยแล้ว เราก็อึดใจ 3.ไม่ได้มีส่วนร่วมในการทำอาหารมากนัก เนื่องจากมีคนจำนวนมากที่รับผิดชอบในบทบาทหนึ่งๆ อีกทั้งผมยังไม่ค่อยเชี่ยวชาญในการทำอาหารด้วย

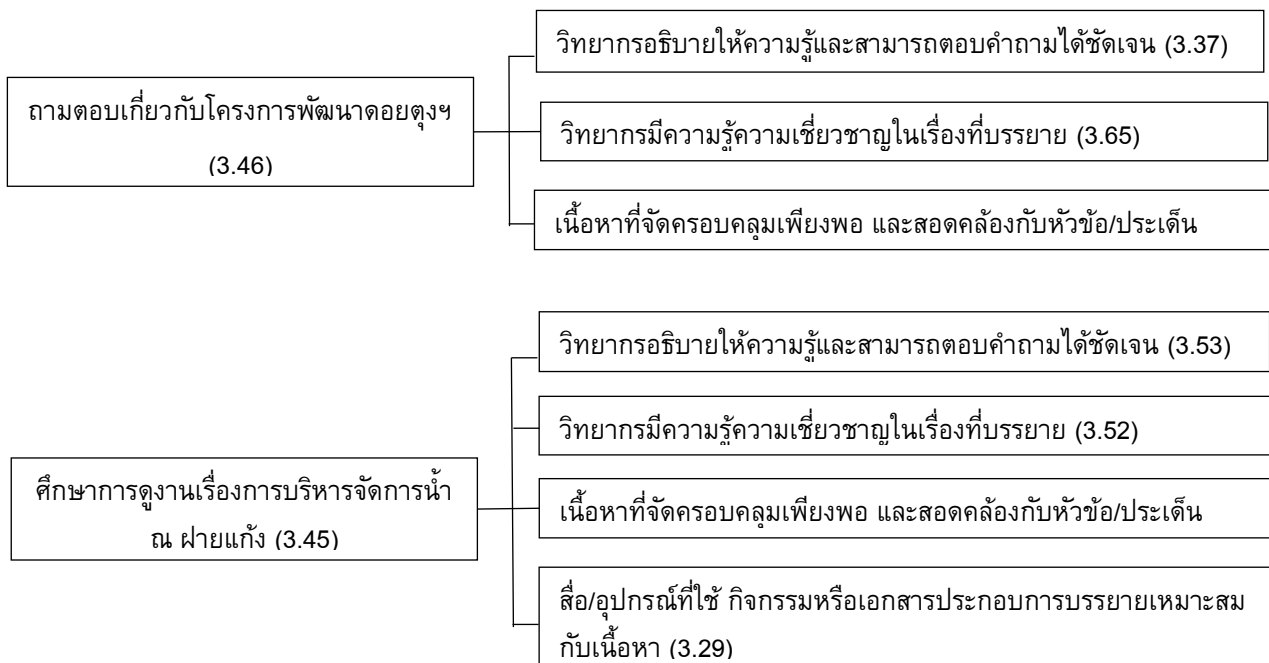
สิ่งที่ผู้เข้าร่วมอบรมได้เรียนรู้จากกิจกรรมทำอาหาร :

- เรียนรู้กระบวนการใช้ชีวิตของการอยู่ร่วมกัน อยู่กับสิ่งที่เราต้องการทำ นึกถึงความรู้สึกของผู้อื่น เพราะวันนี้ได้ทำน้ำพริกยิ่งทำให้แฮปปี้ โดยปกติกินพริกเผ็ดกว่านี้ แต่ในการทำครั้งนี้ทำให้เรารู้ว่าเราอยู่ร่วมกันกับคนอื่นเราต้องนึกถึงใจเขา
- ได้เรียนรู้ว่าความเชื่อใจของคนรอบข้างที่มีให้ ทำให้เรากล้าที่จะทำสิ่งที่ตัวเองไม่มั่นใจว่าจะทำได้
- เรียนรู้การบริหารจัดการ การวางแผน การจัดการเวลา การทำงานร่วมกันเป็นทีม ได้รู้มุมมองของแต่ละคน ได้รู้ความถนัดของแต่ละคน ความสามัคคี
- ได้เรียนรู้วิถีชาวบ้านที่ปลูกผักและเก็บผักมาทำอาหารเอง

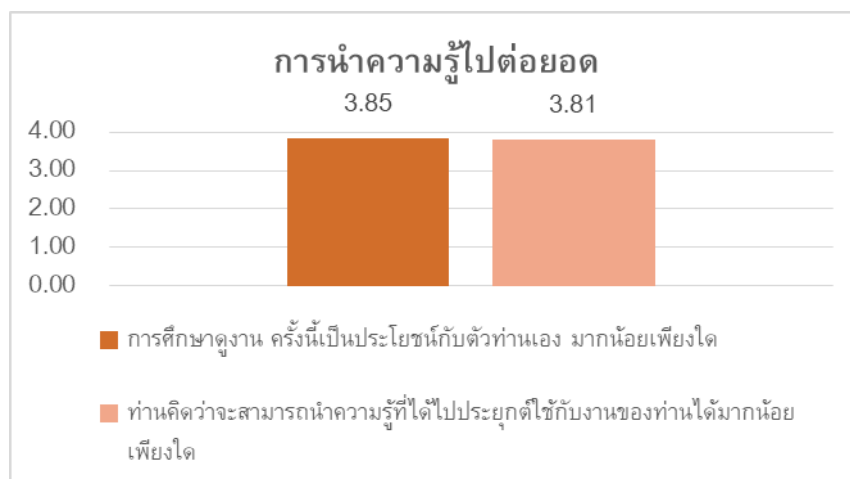

สิ่งที่ผู้เข้าร่วมอบรมได้เรียนรู้จากกิจกรรมทำอาหาร :

- ได้เรียนรู้ว่าตนเองชอบทำอะไร ไม่ชอบทำอะไร การทดลองผิดลองถูกจากการทำสิ่งที่ไม่ถนัด
- ได้คิดนอกกรอบ คิดอย่างสร้างสรรค์ และทักษะเชื่อมโยง
- ต้องมีคนทำ มีคนจัดจาน มีคนเก็บ คนฟรีเซ็นต์เหมือนการทำงานที่มีคนเก็บข้อมูล คนฟรีเซ็นต์ คนแก็งงาน ทุกคนมีงานในหน้าที่ของตนเอง ถ้าขาดฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง งานนั้นก็จะไม่สมบูรณ์
- ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น
- การทำอาหาร การเห็นคุณค่าของอาหาร
- อย่าโฟกัสที่ผลลัพธ์อย่างเดียว

(3) การนำความรู้ไปต่อยอด ผู้เข้าร่วมเห็นว่าการศึกษาดูงานครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อตนเองมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.85 และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับงาน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.81

2.3 ความคาดหวังต่อการศึกษาดูงาน

การศึกษาดูงานตรงตามความคาดหวัง 100% โดยให้คะแนนความคาดหวังในระดับ 4 มากที่สุด ร้อยละ 71.15 (37 คน) เพราะ 1.เกินความคาดหวัง เพราะ พี่ๆ ดูแลดี คอยอำนวยความสะดวก และมีทัศนคติที่ดี ไม่คิดว่าจจะรู้เรื่อง รายละเอียดโครงการลักษณะนี้ พี่ๆ ส่งต่อพลังงานทางบวกให้กับพวกเราในการทำสิ่งที่ยาก เจอปัญหาเยอะ ดูเป็นไปไม่ได้ ให้เป็นไปได้ ทำให้เรารู้สึกว่าสิ่งที่เรากำลังจะไปทำ ถ้าเราไม่ยอมแพ้ อดทน การเปลี่ยนแปลงก็ยอมเกิดขึ้นได้ 2.เข้าใจความเชื่อมโยงของการสำรวจชุมชนกับการทำงานในโรงเรียน เข้าใจว่าทั้งสองสิ่งนี้เป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อกัน 3.ได้เรียนรู้ในสิ่งที่อยากรู้ และสิ่งที่เรารู้มันตรงตามเป้าหมาย รวมทั้งจัดกิจกรรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 4.ได้รับความรู้และประสบการณ์ จากการได้เรียนจริง เห็นจริงและลงมือปฏิบัติจริงตามตำราแม่ฟ้าหลวง 5.เข้าใจหลักการของแม่ฟ้าหลวงมากขึ้น 6.เรียนรู้หลักการสำคัญๆสองประเด็นคือ หลักการในการลงชุมชนเนื่องจากการทำงานเป็นครูที่จะสามารถพัฒนานักเรียนได้อย่างยั่งยืนนั้นต้องสามารถเข้าถึงชุมชนให้เป็น ซึ่งการเข้าใจความหมายของ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา เป็นสิ่งจำเป็นเช่นกันเพื่อเป็นรูปแบบของขั้นตอนการพัฒนา 7.ในมุมมองของทีมงานคนหนึ่งที่ได้เห็นพี่ๆ ถ่ายทอด concept มุมมอง แนวคิด และวิธีการปฏิบัติงาน มีความเห็นว่ามีแนวทางที่สนับสนุนการทำงานของผู้นำการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก เพราะเป็นแนวคิดวิธีการที่สามารถนำไปปรับใช้ในการทำงานในห้องเรียนได้ ทั้งการเข้าใจนักเรียนชุมชน วิธีการเข้าถึง รวมทั้งการทำงานร่วมกับเพื่อนในรุ่นด้วยกันซึ่งเห็นได้ว่าน้องมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและมีแรงบันดาลใจต้องงานเพิ่มขึ้นจากการ reflection 8.ได้เรียนรู้กระบวนการของการได้มาซึ่งการเปลี่ยนแปลง และการประสบผลสำเร็จได้นั้นต้องมีที่มาจากปัญหาและอุปสรรคมากมายซึ่งเราต้องเปิดใจที่จะเรียนรู้และใช้หลักการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา โดยที่เห็นชัดเจน คือ ที่ฝ่ายแก่ในการรู้แรงจูงใจในการดำเนินงานของคนในชุมชน

ความคาดหวังในระดับ 3 มาก ร้อยละ 28.85 (15 คน) เพราะ 1.ได้เรียนรู้ชุมชนจริงๆ ได้เห็นการพัฒนาในพื้นที่ผ่านการนำเสนอ และได้พูดคุยสอบถามกับคนในพื้นที่ทั้งวิทยากร ผู้นำชุมชน และชาวบ้าน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น 2.อยากเห็นการทำงานของทีมงาน กระบวนการการนำไปใช้ที่เป็นรูปธรรม และอยากลงสนามฝึกกระบวนการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนาอีกกว่านี้ เพราะได้ฟังปัญหาชุมชนจากเจ้าหน้าที่ แต่เวลาไปลงชุมชนได้คุยเรื่องปัญหากับชุมชนแค่นิดหน่อย ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลฝ่ายเดียว 3.ได้เห็นภาพการเปลี่ยนแปลงจริง และเห็นหลักการสร้างความเปลี่ยนแปลง แต่อาจจะยังไม่ชัดเจนขนาดที่ค่อยๆ ตรงที่เห็น before & after ของป่า 4.คาดหวังว่าจะได้ทำงาน/เจอกันคนในชุมชนมากกว่านี้ 5.คาดหวังว่าจะได้เห็นเรื่องการศึกษาด้วย แต่เมื่อบริบทสิ่งที่พัฒนาต่างกัน ทำให้ต้องตั้งใจหาแนวคิดเบื้องหลังจนได้สิ่งที่สามารถนำไปประยุกต์ได้จริง

2.5 แรงบันดาลใจที่ได้จากการศึกษาดูงาน

- ได้ประสบการณ์
 - ได้ประสบการณ์จากการดูงานฐานต่างๆ รวมไปถึงการเดินป่า และการลงชุมชน
 - การลงพื้นที่ไปพูดคุยกับชุมชนและหมู่บ้านจริงๆ ได้เห็นปัญหาได้เข้าใจสภาพแวดล้อมและบริบทต่างๆ รวมทั้งการศึกษาดูงานที่ฝ่ายแก่ และการบรรยายการเปลี่ยนภูเขาหัวโล้นให้กลายเป็นภูเขาพืชเศรษฐกิจตามหลักค้อยตุงโมเดล สามารถนำศาสตร์พระราชามาปรับใช้ในการพัฒนาตัวเราและเด็กนักเรียน รวมทั้งระบบการศึกษาไทยได้
 - เห็นตัวอย่างที่ชัดเจนว่าเราสามารถทำงานพัฒนาชุมชนได้จริง
 - การได้ลงชุมชนจุดประกายให้หนูอยากไปพัฒนาชุมชนตนเอง และชุมชนที่จะไปสอนด้วย โดยการนำหลักการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนาไปปรับใช้ให้เข้ากับบริบท
 - การเดินป่าทำให้ได้เข้าใจทุกหน่วยงาน ทั้งมูลนิธิฯ ชาวบ้าน และตัวเอง
- นำหลักการ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ไปประยุกต์ใช้

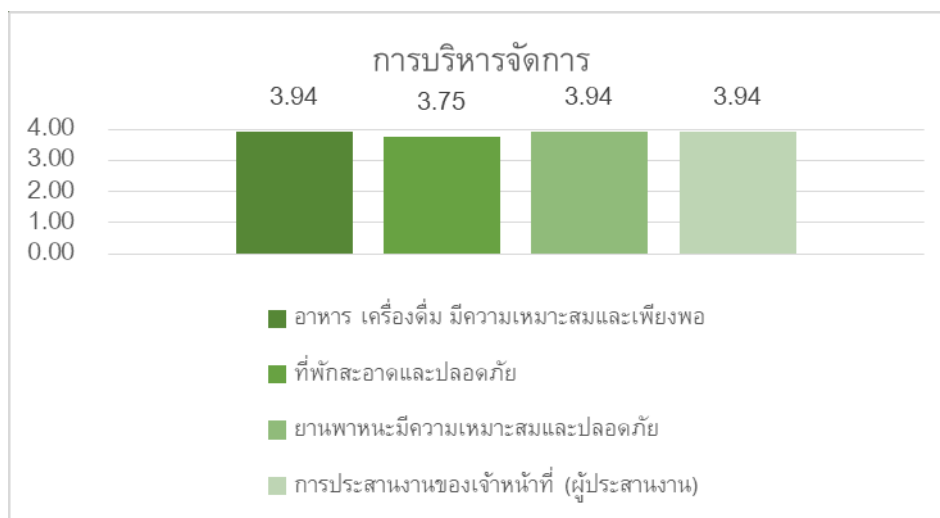

- เรื่องการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา เพราะเป็นสิ่งที่ได้เรียน ได้รู้แล้ว ทำให้เราเห็นภาพมากขึ้น เห็นภาพในการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปรับใช้ในช่วงที่ได้เข้าไปสอนมากขึ้น
- หลักการทำงานเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ได้รู้สึกมากขึ้นจากที่เคยเรียนมา ตอนแรกคิดว่าการเข้าใจก็แค่พูดคุยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เราต้องการ เข้าถึงก็ประมาณการลงชุมชน ส่วนการพัฒนาเป็นการลงไปทำอะไรบางอย่างเพื่อชุมชน การมาที่นี้ทำให้เปลี่ยนความคิดเดิมไปเลย จะนำไปประยุกต์ใช้กับการทำงานเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ที่ไม่ใช่แค่ให้ความสำคัญกับนักเรียนอย่างเดียว แต่เป็นการเข้าใจ เข้าถึง ทุกส่วนที่มีความเกี่ยวข้อง ให้เกิดการระเบิดจากข้างใน นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
- การเข้าใจ และเข้าถึงชุมชนอย่างแท้จริง การสร้างความรู้สึกรักความเป็นเจ้าของ และให้คนในชุมชนตระหนักถึงปัญหา ต้องการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง จึงทำให้เกิดความยั่งยืนในที่สุด
- การบรรยายและการประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องเข้าใจ เข้าถึง พัฒนาในการลงชุมชนเป็นความรู้สำคัญที่ผมจะนำไปประยุกต์ใช้กับการทำงานในโรงเรียนตลอด 2 ปี เพื่อสอบถามความต้องการของชาวบ้าน เข้าถึงจิตใจของพวกเขา และนำไปปรับเปลี่ยนแผนงานให้การพัฒนาเป็นไปโดยตรงกับสิ่งที่ชาวบ้านต้องการมากที่สุด
- เรื่องหลักการปลูกป่าปลูกคนและ หลักการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา เนื่องจากหลักการสองข้อนี้เป็นหลักการที่สามารถพัฒนาคนและชุมชนได้อย่างยั่งยืน ซึ่งความยั่งยืนเป็นสิ่งที่เราทุกคนควรตระหนัก ถือเป็นความสำเร็จสูงสุดของการพัฒนา
- หลักการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา สามารถนำไปใช้กับการพัฒนาศักยภาพนักเรียนได้
- หลักการพัฒนายั่งยืนด้วยการพัฒนา "คน" ผ่านการเข้าใจ-เข้าถึง-พัฒนา และระเบิดจากภายในจากคนทุกกลุ่ม
- เรื่องเกี่ยวกับการเข้าชุมชนเพื่อทำความเข้าใจเขาและเพื่อที่จะพัฒนาเขา
- เรื่องการเข้าใจและเข้าถึงปัญหาของโรงเรียนที่เราได้รับหน้าที่ไปสอน
- การเข้าใจชุมชน การเข้าใจผู้อื่นอย่างลึกซึ้ง
- การพยายามเข้าใจคนอื่นเพื่อการพัฒนา
- ได้เรื่องดอยตุงโมเดล และหลักการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา และเกร็ดเล็กเกร็ดน้อยตลอดทาง
- ความเชื่อและความศรัทธาในการเปลี่ยนแปลง
 - จากที่มีความเชื่ออยู่แล้วว่าการทำงานเพื่อสังคมทุกสิ่งต้องขับเคลื่อนไปด้วยใจ เมื่อได้มาฟังประสบการณ์จากพี่ๆ ทุกคนยิ่งมั่นใจกับความเชื่อของตนเองและคิดว่ามาไม่ผิดทาง
 - Sense of possibility เชื่อในความเป็นไปได้ เพื่อไม่ให้หมดกำลังใจเวลาเกิดปัญหาและการระเบิดจากข้างใน เพราะในระยะเวลาทำงาน 2 ปี ในฐานะ TFT เวลาที่จำกัด ถ้าเราไม่ทำให้เกิดสิ่งนี้เท่ากับว่าสิ่งที่เราทำไปทั้งหมดมันอาจจะหายไปพร้อมกับเรา
 - การทำงานเป็นทีม จะเก็บไว้เป็นกำลังใจเวลามีปัญหาจะหันหาเพื่อนในเซอเคลิล เวลาที่มีปัญหาห็นหาเพื่อนในทีม เพราะการแก้ปัญหาไปพร้อมๆ กันย่อมดีกว่าการทำคนเดียว
 - ชื่นชมพี่ๆ ทุกคนครับ ผมมาเรียนรู้แค่ 3-4 วันยังคิดว่ามันยากมากที่จะเปลี่ยนแปลง แต่ผมเห็นความเชื่อของพี่ๆ ทุกคนทำให้ผมมีกำลังใจขึ้นมากจริง ๆ
 - ถ้าเราจะเข้าไปพัฒนาเราต้องทุ่มเทและทำให้เขาศรัทธาในตัวเรา
 - เรื่องความเชื่อว่าคุณคนสามารถเปลี่ยนได้ การเข้าใจ การเก็บข้อมูลวัดผล รวมไปถึงการบริหารคน
 - ความเชื่อและความศรัทธาในการเปลี่ยนแปลง

- การมีความเชื่อ เป็นสิ่งแรกที่ต้องมีในการทำการใหญ่
- การให้ความสำคัญในการบริหารจัดการคน
- เชื่อในการทำงานของพี่ๆ ทุกคน
- การนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับการเปลี่ยนแปลง
- การพัฒนาต้องมีเวลา เราไม่สามารถทำได้ภายในวันเดียวต้องอดทนเยอะๆ
- ความอ่อนน้อมถ่อมตน
- ได้รับแรงบันดาลใจ
 - จากการศึกษาครั้งนี้ เราได้รับแรงบันดาลใจในหลายเรื่องไม่ว่าจะเป็นเรื่องการดูแลอนุรักษ์ชุมชนของตนเอง ทำให้เรามองย้อนกลับไปที่ชุมชนแล้วอยากให้ชุมชนเรามีโครงการดีๆ แบบนี้เข้าไปมากๆ อีกหนึ่งแรงบันดาลใจสำคัญคือ พลังของพี่ๆ ทีมงานทุกคนที่ทำให้เรามองเห็นถึงความพยายามและการสู้ไปให้ถึงจุดมุ่งหมายที่ตั้งใจไว้ ต้องใส่ใจในการทำส่วนๆ
 - แรงบันดาลใจเรื่องการพัฒนาชุมชน/สังคม เคยทำงานบริษัทเอกชนและมีความรู้สึกเหมือนพี่ๆ หลายๆ คนที่ทำมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ว่าเราอยากทำอะไรที่มีคุณค่า และมีความหมายต่อสังคมมากกว่า ยิ่งได้ฟัง ได้เรียนรู้ ได้ลองทำแล้ว ยิ่งรู้สึกว่าเราชอบ และมีความสุขที่ได้ทำงานในสายนี้
 - ได้เห็นตัวอย่างการพัฒนาที่มีเป้าหมายชัดเจน และประสบความสำเร็จ เป็นแรงบันดาลใจให้เรารตั้งใจทำงานในส่วนของเราต่อไป
 - รู้สึกมีกำลังใจและได้เรียนการเข้าใจคนอื่นมากขึ้น ซึ่งจะนำส่วนนี้มาปรับใช้ในการเข้าใจนักเรียน

(4) การบริหารจัดการ พบว่า เรื่องอาหารและเครื่องดื่ม ยานพาหนะ และการประสานงานของเจ้าหน้าที่ มีค่าคะแนนเท่ากันที่ 3.94

ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- อาหาร เครื่องดื่ม
 - มีการจัดอาหารได้มากเพียงพอกับความต้องการ และมีเมนูที่หลากหลายให้เลือกรับประทาน มีความปลอดภัย รวมทั้งมีเครื่องดื่มไว้บริการตลอดเวลา
 - อาหารอร่อยมากค่ะ และยังใช้วัตถุดิบพื้นบ้านที่ปลูกในพื้นที่ ทำให้อาหารมีเรื่องราว มีอาหารสะอาด ปลอดภัย ผักสดมากๆ มีแต่ของที่มีประโยชน์ต่อร่างกายได้คุณค่าทางโภชนาการ
 - น้ำพริกที่ทางโครงการจัดเตรียม ในความรู้สึกของผมมันมีรสชาติที่เผ็ดมากๆ ครับ รสชาติอร่อยแต่เผ็ดจนไม่สามารถกินได้
 - อาหารอร่อยมาก เสียหายที่ลิ้มตามสูตรน้ำจิ้มมัลเบอร์ที่ทานคู่กับหมูทอด
 - อาหารอร่อย จัดเต็มทุกมื้อ
- ที่พัก
 - ที่พักมีความเป็นส่วนตัว และความสะดวกสบายมาก สามารถบริหารจัดการสิ่งต่างๆ ได้ตามความเหมาะสม มีความสงบ ปลอดภัย และเป็นกันเอง ค่อนข้างมีเครื่องอำนวยความสะดวกครบถ้วนและเพียงพอกับความต้องการ มีสาธารณูปโภค เช่น น้ำดื่ม หรือห้องน้ำที่ใช้ได้สะดวกเรียบร้อย
 - ที่พักสะอาด ปลอดภัย แต่บ้านชาวอีสานสมัยๆ ไม่สามารถล็อกได้
 - ห้องน้ำสะอาดมาก ๆ และพื้นที่ก็มีความปลอดภัยในทุกจุด
 - นอนสบายมาก
 - แหมลงเยอะไปหน่อย
 - น้ำค่อนข้างมีดินไปหน่อย แต่เข้าใจได้
 - อาจจะดูไม่ปลอดภัยตรงที่มันไม่มีรั้วล้อมรอบที่มืดซิดะ
- ยานพาหนะ
 - การเดินทางโดยยานพาหนะถือว่ามีความเพียงพอต่อความต้องการและมีความสะดวกสบายในการนั่งหรือการเดินทาง มีความเป็นกันเอง และค่อนข้างเดินทางด้วยความปลอดภัยเป็นหมู่คณะ
 - ขับรถดี ปลอดภัย รถสะอาด นั่งสบาย ได้เห็นการทำงานเป็นทีม ประทับใจมากค่ะ
 - ยานพาหนะดีมาก ๆ เหมาะสมปลอดภัยมากๆ แอร์เย็น สิ่งอำนวยความสะดวกเยอะมากๆ
 - ยานพาหนะดี พี่คนขับก็ใจดี น่ารัก อธิบายดีมาก (ขอบคุณพี่กบคนที่ 5 ที่ไม่รำคาญเวลาเราพูดมากและกวนพี่ตอนขับรถค่ะ, พี่เปรมคนขับคัน 4 น่ารักมากค่ะ พยายามมชวนคุยแต่ไม่รบกวนเลย ขับรถดีมาก)
 - พลขับมีความชำนาญในเส้นทาง ขับขี่ได้อย่างปลอดภัย
- การประสานงานของเจ้าหน้าที่
 - ขอบคุนสำหรับที่พัก และการใส่ใจในการทำกับข้าวสำหรับมุสลิม ขอบคุนที่เห็นความสำคัญของพวกเรา
 - ขอบคุนพี่ๆ ทุกคนที่ทำอาหารให้ ต้องตื่นแต่เช้า ทำกับข้าว เก็บของให้อีก ขอบคุนที่เก็บน้ำพริกกะปิให้อร่อยมากๆ นะคะ
 - ขอบคุนในความทุ่มเทของพี่ๆ ทีมงานทุกท่าน ที่มุ่งมั่นตั้งใจในการถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ และบทเรียนในการทำงานชุมชน
 - ขอบคุนที่ดูแลตลอดทั้งกิจกรรมนะคะ ข้าวปลาอาหารดูแลเป็นอย่างดี ที่พัก มีสิ่งอำนวยความสะดวกแบบครบครัน
 - ขอบคุนพี่ๆ ทุกคน ทุกส่วนมากๆ เลยค่ะ ที่ดูแลพวกเราเป็นอย่างดี ทั้งพลังกายและพลังใจของพวกพี่คือไม่มีตกกันเลย ขอบคุนมากๆ และเป็นกำลังใจให้ในการทำงานเพื่อพัฒนาประเทศต่อไปนะคะ หนูจะ

นำสิ่งที่พี่ๆ ทำ รวมถึงความปรารถนาดีนี้ ไปส่งต่อให้กับคนอื่นๆ ทั้งคนที่ร่วมงานด้วยและคนที่ลำบากกว่าเรา โดยมีพี่ๆ เป็นแบบอย่างค่ะ

- ขอบคุณพี่ๆ มากจริงๆ จากใจค่ะ รู้ว่าพี่ๆ ตั้งใจมากจริงๆ ยินดีบริการทุกอย่างด้วยความเป็นมิตร ไว้มีโอกาสจะแวะไปเยี่ยมหรือไม่ว่าจะได้เจอกันในสายงานพัฒนานะคะ
- ขอบคุณสำหรับทุกอย่าง พี่ๆดูแลดีมากค่ะ ได้เรียนรู้และเข้าใจทักษะต่างๆ พี่ๆเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงานให้กับหนูเลยนะคะ ลู้ๆค่ะ ขอบคุณค่ะ
- ขอบคุณมากๆ นะคะสำหรับทุกสิ่งทุกอย่าง พี่ๆเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับพวกหนู เป็นกันเอง คอยเทคแคร์พวกหนูอย่างดี ดูแลละเอียดมาก ขอบคุณพี่ๆ จากใจจริงๆเลย หนูจะเอาความรู้ครั้งนี้ไปใช้กับครอบครัว หนูให้ได้ เพราะ ชอบคอนเซ็ปท์พีชผสมผสานในหมวดเดียวกัน ที่สามารถเข้าไปได้หมดเลย แงงแค่อยู่อีกในหมวดแองแด ขอบคุณความรู้ใหม่นี้ หนูอยากเป็นกำลังใจให้พี่ๆทุกคนในการทำงานครั้งนี้ ซึ่งอาจเป็นกำลังใจน้อยนิด แต่การที่จะนำทฤษฎีของพี่ๆไปใช้ขอให้เป็นอีกหนึ่งกำลังใจแทนความรู้สึก
- ขอบคุณพี่ฟิลด์อีกครั้งที่เป็นที่ปรึกษาที่ดีในทุกๆ เรื่อง
- ขอบคุณพี่จอนที่ตั้งใจฟังแบบมากๆ (พี่เขาจะสบตาตลอด) แล้วก็ทุกคำตอบล้วนออกมาจากใจที่อยากจะบอกจะสื่อสารกับเราจริงๆ
- ประทับใจพี่ๆ ที่มงานมากค่ะ หนูได้เรียนรู้และได้แรงบันดาลใจในการอยากพัฒนาสังคมจากพวกพี่ๆ ขอบคุณที่ดูแลอย่างดีนะคะ
- มีการประสานงานของทุกฝ่ายที่ชัดเจนและมีแนวทางปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน มีการเตรียมงาน การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าหรือการพูดคุยในแนวทางที่เข้าใจร่วมกันได้อย่างหลากหลายและสร้างสรรค์
- พี่ๆ ทุกคนมีความรู้ความสามารถ และเอาใจใส่พวกเราดีมาก ขอบคุณครับ
- พี่ๆ ทุกคนทำงานอย่างมีความชำนาญมากๆ ทำทุกอย่างได้อย่างสมบูรณ์ สามารถแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างดีทุกอย่างค่ะ
- พี่ๆ ทุกๆ คนน่ารักมากๆ เวลาที่มีคำถามพี่ๆ เต็มใจตอบอยู่เสมอ เจ้าหน้าที่ทุกคนรวมไปถึงพี่ในครัวก็น่ารักและเป็นกันเองมากๆ พี่ๆ ทุกคนก็มีความรู้เยอะ สามารถตอบคำถามได้ทุกๆอย่าง
- ชอบที่พี่ๆคุยกันตลอด ทั้งคอยเตือนกัน ให้ความรู้ วางแผนกัน ซึ่งดูเป็นมืออาชีพมาก

6. AAR. ทีมจัดการดูงาน

➤ เนื้อหา

- ❖ มั่น วิทยากร เน้นกระຈກ บ้านน้ำป่า ให้ข้อมูล พูดดีมาก ตรงประเด็น
- ❖ พี่ปรีชา วิทยากรแปลงเกษตรผสมผสาน นำเข้าเรื่องยังไม่ดีเท่าไร ถ้าได้เป็นพี่ตัวแปลงเกษตร(นางสาวลริสรา พร มังคละ) จะดีกว่านี้
- ❖ พี่จอห์น บรรยายสรุปได้ดี มีการอัปเดตข้อมูลด้วย
- ❖ วิทยากรนำเดินป่าบรรยายให้ข้อมูลได้ดี
- ❖ แบ่งกลุ่มพูดคุยหลังไปเดินป่า และกินอาหารเที่ยง ไม่ค่อยดีเท่าไร เพราะคณะจะหลักระหว่างพูดคุย
- ❖ ฝ่ายแก้ง นายกบรรยายได้ดี คำตอบดี
- ❖ พี่ฟิลด์ ให้ข้อมูล และนำกระบวนการได้ดี
- ❖ ฐานการเรียนรู้สำนักงานเปียงกอ โครงการปลูกป่าสร้างคน บนวิถีพอเพียง รักษาต้นน้ำ บรรเทาอุทกภัย มีเวลาน้อย แต่เนื้อหาเยอะ
- ❖ เส้นทางเดินป่าดี ได้สัมผัส ได้เห็นสภาพพื้นที่จริง ๆ เพื่อเข้าใจบริบทพื้นที่
- ❖ ป๊อป บรรยายเร็วไป ถาลดความเร็วลงจะดีมาก
- ❖ มิน เก่งใจเกินไป ทำให้ไม่ชัดเจนในเวลาทำงาน และการแบ่งหน้าที่ ใครจะทำอะไร
- ❖ กระบวนการนั่งล้อมวงพูดคุย ถาม-ตอบ ข้อสงสัยเป็นสิ่งที่ดี เพราะได้เคลียร์ความเข้าใจของคณะดูงาน
- ❖ กำหนดการไปดูงานฝ่ายแก้งในวันกลับ ทำให้เนื้อหาไม่ต่อเนื่อง เพราะเนื้อหาจบตั้งแต่ที่ สนง.เปียงกอแล้ว
- ❖ ด้วยทางทีม TFT มีกรอบในการทำกระบวนการเรียนรู้ให้คณะ ซึ่งไม่รู้ว่คณะ เข้าใจเนื้อหาหรือเปล่า
- ❖ ในการจัดการดูงานครั้งนี้คิดว่าเนื้อหาจะแน่นเต็ม 10 ให้ 7 คะแนน

➤ การจัดการ logistics

- ❖ ต้องใช้เวลาในการเตรียมการเยอะ
- ❖ เบรควันแรกเมนูผักทองไม่พอกิน ต้องรีเซตใส่ใจรายละเอียด
- ❖ มิน ควรชัดเจน ถ้าเกรงใจจะทำให้งานเสียได้ และการดำเนินกิจกรรมมีเปิดแล้วก็ควรปิด ต้องทำเป็นขั้นตอน 1 2 3 อะไรทำก่อนและหลัก
- ❖ ระบบเครื่องเสียงที่ห้องประชุมค่อนข้างมีปัญหา ไมโครโฟน สายเสียงขึ้นจอ ไม่อำนวย หนหน้าถ้ามีคณะใหญ่แบบนี้ควรให้ IT คอยตุงมาด้วย
- ❖ แบ่งบทบาทให้ชัดเจน หน้าที่ไม่ชนกัน
- ❖ รถเช่า (พี่ตะวัน) สภาพไม่พร้อมในการรับคณะที่ต้องใช้ในการเดินทางไกลๆ
- ❖ การประชุมทีมสนับสนุน (ยานยนต์) ต้องเปิดด้วยบรรยากาศที่ชื่นบาน ชัดเจน
- ❖ พชร.รถเช่า กินข้าวก่อนแขกไม่เหมาะสม
- ❖ พี่ตุ๊ตู่ ทำกระบวนการ สร้างบรรยากาศได้ดีมาก
- ❖ ควรคุยรายละเอียดกับคณะมากขึ้น และคุยคนเดียว เพื่อไม่ให้คนทำงานง

➤ ข้อเสนอแนะ/ปรับปรุงในการรับคณะครั้งต่อไป

- ❖ แปลงเกษตรผสมผสานพีแต้ว (นางสาวลริศราพร มังคละ) ถ้าพีปรีชา เล่าความเป็นมาก่อนแล้ว ค่อยนำเสนอ และมีพีแต้ว ช่วยตอบ-ถามด้วยจะดีมาก
- ❖ ในการแจ้งกำหนดการในวันถัดไป ควรลงลึกในรายละเอียด จะได้เอากลับไปนอนคิดต่อได้ และเตรียมตัวในการทำกิจกรรมวันพรุ่งนี้ได้อย่างดี
- ❖ 4 ฐานการเรียนรู้ สอน.เปียงก่อ ควรจัดเป็นการนำชมคราวๆ แล้วกลับมาสรุปและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน กรณีเวลาน้อย
- ❖ การแจ้งกำหนดการวันถัดไป ควรลงรายละเอียดลึกกว่านี้ จะได้กลับไปนอนคิดได้
- ❖ กิจกรรมสรุปบทเรียนรู้ ควรร่วมกันระหว่างทีม TFT กับ ทีม MFLF เพื่อรู้ข้อมูลเท่าๆกัน
- ❖ ทีมรับคณะควรแบ่งหน้าที่งานอย่างชัดเจน คือการเดินทางให้เป็นคนทำโลจิสติก ชุดกิจกรรมเป็น ทำกระบวนการ

